

Xəbər
Bu gün
90 sayılı
dairədə
deputat
seçkisi
 yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18 iyun 2016-cı il Şənbə № 133 (6454) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Dünyanın gözü Azərbaycanda; Bakıda "Formula 1" həyəcanı

Paytaxtda birinci test yürüşləri keçirildi; yarışmanın ilk günü qəzasız ötüşmədi

yazısı səh.2-də

Türkiyə barışıq üçün hər şeyi etdi - Rusiya razılaşacaq mı?

yazısı səh.4-də

"Azərbaycan kimi kiçik ölkədə 55 partiyanın mövcud olması nonsensdir"

yazısı səh.6-da

Mübariz Əhmədovlu: "Qarabağda Kremlin "dobrosu" ilə 7-10 günlük müharibə başlayacaq, əgər..."

yazısı səh.4-də

Azərbaycan ordusu cəbhəboyu irimiqyashlı təlimlər keçirəcək

yazısı səh.8-də

İrənin və İsrailin Bakıdakı diplomatları üz-üzə gəldi - qarşılıqlı ittihamlar

yazısı səh.9-da

Müxalif partiya sədrləri hakimiyyəti haqlı sayır

yazısı səh.10-da

ANS-də şok istefalar - şirkət rəhbərliyi qəzəbli açıqlamalar verdi

yazısı səh.12-də

Binəqədidəki yanğınla bağlı həbs olunan şəxslər məhkəmə qarşısında...

yazısı səh.14-də

Ramazan ayının 12-ci günü

İftar 20.30. İmsaq 03.08-dək (QMI)
 12-ci günün duası: "İlahi, mənə bu gün günahdan qorunub, iffətli olmaqla zinetləndir! Mənə kifayət edən halal mal ver və qənaət libasını mənə geyindir! Məni belə bir gündə ədalət və insafla yaşamağa müvəffəq et! Məni qorxduğum işlərdən amanda saxla! Ey, qorxanların İsməti və Qoruyanı!"
 İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
 ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Sabiq nazir haqda daha bir müdhiş məlumat

ELDAR MAHMUDOVU NİYƏ

"ÖLDÜRDÜLƏR" - SENSASİON VERSİYALAR

Keçmiş MTN şefinin yaşadığı bağ evində dünyasını dəyişməsi xəbəri ortalığı qarışdırdı; **Ərəstun Orclu**: "Ola bilsin, hansısa qüvvələr ictimai rəyi baş verəcək hadisəyə hazırlayırlar"

yazısı səh.3-də

Bakı və Kreml Qarabağ məsələsində anlaşılıb - prezidentlərin görüşü öncəsi şok iddia

Peterburq danışıqları ərəfəsində informasiya müharibəsi şiddətlənir; Rusiyadan işğalçıya görüşqabağı iki bəd sürpriz; **erməni politoloq**: "İrəvan özünün bütün şərtlərindən imtina edib..."

yazısı səh.8-də

Pəşə Qəlbınur: "Xəstəyə dərdi də Allah verir, çarəni də; həkim isə Allaha minnətçi düşür"

yazısı səh.5-də

Elxan Süleymanov: "Həmməruzəçilərin iddiası Ermənistanın maraqlarına xidmət edir"

yazısı səh.9-da

AŞPA nümayəndələri türmədə İlqar Məmmədovla görüşdülər

yazısı səh.2-də

Erkin Qədirlini sərhəddə saxladılar, sonra buraxdılar

REAL liderinə sərhəddə "stop" qoyulmasının səbəbləri və pərdəarxası

REAL hərəkatının liderlərindən olan Erkin Qədirlini bu gün xaricə gedərkən saxlanılıb və ona ölkədən çıxışının yasaqlandığı bildirilib. Bu barədə E.Qədirlinin özünü sosial şəbəkədəki səhifəsində status yazıb.

E.Qədirlini Türkiyəyə istirahətə gedərkən qeydiyyatdan və sərhəd yoxlamasından keçdiyini, pasportuna çıxışa icazə verən möhür vurulduğunu qeyd edib: "Amma sərhədi keçdiyim an məni dayandırdılar. Dedilər ki, möhür yanlış vurulub, ölkədən çıxmağıma qadağa qoyulubmuş. Pasportumda çıxışa icazə verən möhürün üstündən "Ləğv olundu" vurdular və məni geri qaytardılar".

Heç bir cəriməsinin, vergi ödənişinin olmadığını bildiren E.Qədirlini "sərhəddən keçməyə, qadağanın mənim xaricə əlaqələrimə görə" kimi ifadə etdiyi ümumi və heç bir anlam daşımayan gumanı söylədi - deyər, bildirir: "Görünür, bu qadağa "Qanun" nəşriyyatından qanunsuz olaraq polis tərəfindən götürülmüş REAL-ın flayerləri ilə bağlıdır. Sifariş müqaviləsini imzalayanlardan biri mən olmuşam. Həmin flayerlərlə bağlı bizi polisə də çağırıbmışdılar. İndi məlum oldu ki, ölkədən getmək qadağası da qoyulubmuş. AZAL-ın hava limanındakı ofisi bileti geri götürməkdən imtina etdi".

Günorta saatlarına yaxın isə E.Qədirlini facebook şəbəkəsində yazıb ki, idarədə onunla nəzakətlə davranıblar və baş vermiş hadisəyə görə ondan üzr istəyiblər. Deyiblər ki, onun ölkədən çıxmasına qadağa əvvəllər olub, amma yanlışlıqdan zamanında götürülməyib: "REAL-ın flayerləri ilə bağlı mənə, Altay Göyüşova, Natiq Cəfərliyev, Azər Qasımlıya və Xəlid Bağirova belə qadağa qoyulmuşdu. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsində mənimlə görüşən cinayət axtarışı şöbəsinin rəisi dedi ki, rəhbərliyin tapşırığıyla anlaşılmaqla görə üzr istənilir və hamımızın üzərindən ölkədən getməklə bağlı qadağa götürülür. Batmış bilete görə dəymiş maddi ziyanın əvəzi kimi mənə yeni biletin verəcəyi deyildi".

"Yeni Müsavat" a açıqlamasında isə E.Qədirlini bildirdi ki, adını çəkdiyi REAL üzvlərinə də qadağa qoyulduğunu üçün heç biri ölkədən çıxma bilməzdilər: "Amma bu qadağanın olmasını birinci mən öyrəndim. Çünki ilk ölkədən çıxan mən oldum. Gözlənilmədən oldu. Hətta sərhəddə olan özləri də bunu bilmirdi".

REAL-ın flayerlərinin niyə bu qədər təhlükə olmasına gəlincə, E.Qədirlini dedi ki, onların hərəkatlarında heç bir qanunsuzluq yoxdur. Flayerlərdə İ.Məmmədovun şəklini, eləcə də tərcümeyi-halı yer alıb: "Flayerləri qanunsuz olaraq nəşriyyatdan götürüb".

Müəssisəyə onlara hər hansı xəbərdarlıq edilmədiyini, siyasi söhbət aparılmadığını dedi: "Mən onlardan heç nə soruşmadım. Çünki məsələnin nə yerdə olduğunu bildirdim. Onlar da mənə heç nəyi izah etməyə girişmədilər, çünki nəyin nə olduğunu anlayırdım. Vaxt itirmədən konkret sərhəd olayının üzərində dayanıb danışıq. Flayerlərlə bağlı müzakirə olmadı, onu məhkəmə yolu ilə həll etməyə çalışacağıq. Çünki bizə ziyan deyib".

□ Sevinc TELMANQIZI

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Dünyanın gözü Azərbaycanda; Bakıda "Formula 1" həyəcanı

Paytaxtda birinci test yürüşləri keçirildi; yarışmanın ilk günü qəzasız ötüşmədi

• İyunun 17-də Bakının mərkəzində bir neçə gündür davam edən sükut pozuldu; dünən "Formula 1" həyəcanı başladı.

"Girovlarımızın və erməni hərbi Arsen Baqdasaryanın azad edilməsi məsələsinin müzakirəsinə hazırıq"

Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası İşçi qrupunun rəhbəri İsmayıl Axundovun APA -ya müsahibə verib. O "Hazırda itkin düşmüş şəxslərin axtarışı ilə bağlı hansı tədbirlər görülür" sualına belə cavab verib:

- Əvvəla qeyd etməliyəm ki, itkin düşmüş, əsir-girov götürülmüş şəxslər problemi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən həssas məsələsidir. Ona görə də itkin düşmüş şəxslərin işi daim Azərbaycan prezident cənab İlham Əliyevin diqqət mərkəzindədir. Hazırda Dövlət Komissiyası tərəfindən itkinlərin axtarışı sahəsində işlər davam etdirilir. Burada vacib məsələ ilk növbədə siyahılarda dəqiqləşmə işinin tam başa çatdırılmasıdır. Cari ilin ötən müddəti ərzində aparılan araşdırmalara əsasən demək olar ki, yaxın zamanda dəqiqləşmə başa çatacaq.

"Qarşı tərəf Dövlət Komissiyasını eyni zamanda, Ermənistanın Dövlət Komissiyası ilə işgüzar məsələləri müzakirə etməkdən yayınmaqda günahlandırır. Buna münasibətiniz necədir" sualına isə o belə cavab verib: "Bu kökündən səhv fikirdir. Ona görə ki, bu müddət ərzində dəfələrlə belə görüşlər olub, Moskvada, Tbilisidə, hətta Ermənistan-Azərbaycan sərhədində belə görüşlər keçirilib. Ancaq bütün bu görüşlərdə əldə edilmiş razılıqlar Ermənistan tərəfindən sonradan siyasi tələblər irəli sürülərək pozulub. İkincisi, biz görüşlərin görüşünün tərəfindən deyilik. Hər bir görüşün konkret mövzusu olmalıdır. Əgər Ermənistan tərəfi həqiqətən də görüşün keçirilməsini arzu edirsə, həmişə olduğu kimi, biz hazırıq buyursunlar. Təklif edirik ki, ilk müzakirə mövzusu hazırda tələflərdə saxlanılan şəxslərin azad edilməsi məsələsi olsun. Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Dağlıq Qarabağda saxlanılan Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev, qoşunların təmas xəttində törətdiyi təxribat əməlinə görə, Azərbaycan məhkəməsinin hökmü ilə azadlıqdan məhrum edilmiş Ermənistan hərbiçisi Arsen Baqdasaryanın azad edilməsi məsələsinin ən yaxın vaxtda BQXK-nin vasitəçiliyi ilə müzakirə edə biləcək".

- Armen Kaprielyan Sizin haqqınızda danışıqdan həmkar ifadəsini dırnaq arasında işlədib. Buna münasibətiniz də maraqlı olardı...
- Bu onun adı diplomatik etiket qaydalarını ya bilməməsindən ya da bilərəkdən pozmasından xəbər verir və diplomatik mədəniyyət məsələsidir. Hər halda mən onun yanaşmasını təkrar etməyəcəyəm.

Ötən gün Avropa Qrin-Prisi çərçivəsində ilk sınaq sürüşləri baş tutub. Formula-1 Avropa Qran-prisinin birinci test yürüşündə qəza baş verib.

Apasport.az saytının məlumatına görə, "Red Bull" komandasının pilotu Daniel Rikkardo idarəetməni itirib. Nəticədə o, bolidi divara çırpıb.

Bundan əlavə, 3 pilot döngələrdən birində istiqaməti səhv salıb. Bunlar "Haas" komandasının pilotu Esteban Qutyerres, "Renault" un pilotu Kevin Maqnessen və "Red Bull" un pilotu Daniil Kvyat olub.

Belə ki, 16-cı döngədə sola dönməli olan pilotlar düz istiqamətdə hərəkət ediblər. Lakin yolun bağlı olduğunu görərək, sonradan istiqaməti düzəldiblər.

Qeyd edək ki, "Formula-1" üzrə Avropa Qran-prisi iyunun 19-da baş tutacaq.

Dolların məzənnəsi 1,52 manatı ötür

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) iyunun 20-ə olan USD/AZN rəsmi məzənnəsini açıqlayıb. AMB-dən "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, USD/AZN rəsmi məzənnəsi iyunun 20-ə 1,5210 səviyyəsində müəyyən olunub. Qeyd edək ki, bu gün dollar 1,5180 manata bərabər olub.

Həmməruzəçilər İlqar Məmmədovla görüşdü

REAL Hərəkatının həbsdə olan lideri İlqar Məmmədovun Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (ASPA) Monitoring Komitəsinin həmməruzəçiləri Stefan Schennach və Cezar Florin Preda ilə görüşdüyü bildirilir.

REAL-ın yaydığı məlumata görə, İlqar Məmmədov görüşdə bildirib ki, həmməruzəçilərin siyasi məhbus mövzusunda yanaşması onu heç qane etməsə də, bu sahədəki çalışmaları onlara uğur arzulayıb.

S.Schennach və C.F.Preda iyunun 15-dən Azərbaycanda səfərdədirlər. Onları səfərlərinin ilk günü prezident İlham Əliyev qəbul etmişdi. Günün ikinci yarısında isə onlar hüquq müdafiəçiləri, media və müxalifət partiyalarının təmsilçiləri ilə görüşmüşdülər.

2013-cü ildə İsmayıl İsmayilov baş vermiş kütləvi iğtişaşların təşkilində ittiham olunan İ.Məmmədov 7 il azadlıqdan məhrum edilib.

2015-ci ilin əvvəlində Avropa İnsan Haqları Məhkəməsi İ.Məmmədovun buraxılması barədə qərar çıxarıb. AŞ Nazirlər Komitəsi dəfələrlə Azərbaycan hökumətini Strasburq məhkəməsinin qərarını yerinə yetirməyə çağırıb.

Avropa Məhkəməsinin qərarından sonra onun işinə Şəki Apellyasiya Məhkəməsinə təkrar baxılıb. Məhkəmə aprelin 29-da siyasetçi barəsində hökmü qüvvədə saxlayıb. (azadlıq.org)

Gədəbəydə sel kişini atdan asırıb apardı

Rayonda 7 körpü dağılıb, 26 kəndlə əlaqə kəsilib

Gədəbəyə yağan leysanın dolu ilə müşayiət edilməsi rayonda ciddi fəsadlara yol açıb. Novosaratovka-Qaravəllər kəndlərarası yolu tamamilə sıradan çıxıb, 7 körpü tam dağılıb, bir neçəsi isə qəzalılı vəziyyətə düşüb. Axıncaqaydan atla keçən Hüseynqulur kənd sakini 32 yaşlı Osman Rzayev sel aparıb və onun meyiti tapılaraq aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Leysan Sıx bölgəsinin inzibati ərazisinə daxil olan 26 kəndlə əlaqəni kəsib. 5 kəndin elektrik enerjisi ilə təminatı tamamilə dayanıb. 1000 ha əkin sahəsinə ziyan dəyib.

Rayonun Hacılar və Çayresullu kəndlərində 5 ev qəzalılı vəziyyətə düşüb. Mülki şəxslərə məxsus 60 baş xırda, 4 baş iribuynuzlu heyvanı, eləcə də 2 minik avtomobilini sel aparıb.

Əhalinin sözlərinə görə, ötən günkü kimi təbii fəlakət rayon ərazisində müşayiət edilməyib. Leysan, dolu və selin fəsadlarını aradan qaldırmaq üçün 20 ağır texnika və canlı qüvvə səfərbər olunub. Kəndlərlə əlaqəni bərpa etmək üçün rayonun Başkənd kəndinə gedən körpüdə yaranan qəzalılı vəziyyət aradan qaldırılıb. Dəyən ziyanın hesablanması istiqamətində tədbirlər görülür (Region TV).

Sabiq nazir haqda daha bir müdhiş məlumat

Dünən keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun ölümü xəbəri yayılıb. Azeri-news.tv-nin (<http://azeri-news.tv/cemiyet/1679-eldar-mahmudov-vfat-et-di-son-dqq.html>) iyunun 17-də yaydığı xəbərdə bildirilir ki, Eldar Mahmudov yaşadığı bağ evində ürək tutmasından dünyasını dəyişib. Xəbərdə bildirilir ki, onun səhhəti qəfil pisləşdiyi üçün təcili tibbi yardım briqadası çağırılıb. Lakin həkimlər sabiq nazirin həyatını xilas edə bilməyib.

Eldar Mahmudovu niyə

"öldürdülər" - sensasion versiyalar

Keçmiş MTN şefinin yaşadığı bağ evində dünyasını dəyişməsi xəbəri ortalığı qarışdırdı; **Ərəstun Oruclu**: "Ola bilsin, hansısa qüvvələr ictimai rəyi baş verəcək hadisəyə hazırlayırlar"

Bundan bir neçə gün əvvəl isə sabiq nazirin içkiyə qurşandığı haqda xəbərlər yayılmışdı. Bu pis vərdişin onun ürəyində ciddi problemlər yaratdığı deyilirdi. Maraqlıdır ki, eyni vaxtda Akif Çovdarovun ürək xəstəliyinin bir neçə növündən əziyyət çəkməsi xəbəri də yayılıb. Bu xəbəri mətbuata A.Çovdarovun vəkili Sadiq Rəsulov açıqlamışdı. Demişdi ki, A.Çovdarova ürəyin işemik çatışmazlığı, ürəyin ritmik pozğunluğu, ürək aritmiyası kimi diaqnozlar qoyulub.

E.Mahmudov barədə təsdiqlənmiş xəbərlər (*səhhətində və psixikasında pozğunluğun baş verməsi-red.*) hətta qəzetlərin manşetlərinə də çıxır. Bu xəbərlərin yayılmasından 2-3 gün sonra isə Eldar Mahmudovun ölüm xəbəri yayıldı.

Maraqlıdır ki, bir neçə gün öncə E.Mahmudovun ölində 2800 şantaj videosunun olduğu barədə mətbuatda xəbərlər dərc olunmuşdu. Bunu isə müsahibəsində politoloq Ərəstun Oruclu söyləmişdi. O demişdi ki, sabiq nazir vəzifədə olduğu müddətdə ayrı-ayrı şəxslərin intim görüntülərinin gizli yolla çəkilməsini təşkil edib.

Bu iki məlumatdan sonra E.Mahmudovla bağlı belə xəbə-

rin yayılması da müəyyən şübhələrə yol açır...

Nə baş verir? Həqiqətən Eldar Mahmudov və ətrafı ürək xəstəliklərinə tutulublar? Bəs 10 ildən artıq müddətdə vəzifədə olarkən niyə bu xəstəliklər yox idi? Hər il 2 dəfə müayinədən keçən, ehtiyac yarananda dünyanı ən bahalı klinikalarında müalicə olunan sabiqlərin orqanizmləri niyə vəzifədən çıxarılan dan sonra, heç 1 il ötməmiş xəstəliklər poliqonuna çevrilib?

Bu xəstəliklərin afişa kimi cəmiyyətə təqdim edilməsi həbsdən yayınmağa, daha yüngül cəzaya məhkum edilməyə, yaxud digər məqsədlərə hesablanmayıb ki?

Eldar Mahmudovun qəfil "ölümü" sosial şəbəkələrdə də geniş müzakirə mövzudur. Nazirin öldüyü haqda xəbərləri onun aradan götürülməsinə görülen hazırlıq kimi qiymətləndirənlər də az deyil. Hüquq mühafizə orqanlarına yaxın mənbələr isə nazirin ölümü haqda xəbərlərin ciddi olmadığını diqqətə çatdırırlar.

Adının açıqlanmasını istəməyən ekspertlərdən biri "Yeni Müsavat"a deyib ki, Eldar Mahmudovun bir sıra dövlətlərin xüsusi xidmət orqanları ilə məxfi əməkdaşlığı olub. "Onun bu fəaliyyətini Azərbaycan rəhbərliyi sanksiyalaşdırmayıb" deyən mənbə bil-

dirib ki, E.Mahmudovun xarici dövlətlərlə əməkdaşlığının əksər fraqmentləri sırf öz fəaliyyət olub, şəxsi maraqları ifadə edib. Hətta bəzi iddialara görə, o, xarici xüsusi xidmət orqanlarının təsiri altına düşüb. Ekspert qətiyyətlə bildirdi ki, E.Mahmudovun ölümü Azərbaycan dövlətinə, istintaqa qəti şəkildə sərf etmir: "Bu hadisə ölkəmizə, onun rəhbərliyinə ciddi problem yaradır. Çünki Eldar Mahmudovun və çetəsinin məhkəmə qarşısında dayanması, etdiyi dövləti cinayətlərin sübuta yetirilərkən qanunla cəzalanması dövlətin imici üçün çox vacibdir".

Xatırladaq ki, bir neçə ay öncə E.Mahmudovun ən yaxın adamlarından olmuş, lağv edil-

Mövzunu "Yeni Müsavat"a şərh edən **"Şərq-Qərb" araşdırma mərkəzinin rəhbəri, politoloq Ərəstun Oruclu** maraqlı versiyalar irəli sürüb.

Deyib ki, sabiq nazirin ölüm xəbərini yayılması bir neçə məqsədə xidmət edə bilər: "Birincisi, mümkündür ki, bu məlumatı Eldar Mahmudovun yaxın çevrələr döviyyəyə buraxsın. Bu halda xəbər yayılması şantaj xarakteri daşıyır.

Başqa bir versiya odur ki, kimlərsə Eldar Mahmudovun fiziki olaraq götürülməsində maraqlı olsun. Belə xəbərləri yaymaq əvvəlcədən ictimai rəy formalaşdırınsınlar və arından da bu məlumat gerçəkləşsin - yeni Mahmudov ölsün.

kəşfiyyət orqanlarının da işi ola bilər və bu yolla Azərbaycan hakimiyyətini şantaj etmək istəyənlər düşənlər olar.

Politoloq E.Mahmudovun ölində 2800 şantaj videosunun olması haqda dediyi fikirlərlə hazırda yayılan məlumatların əlaqəsinin ola bilməsi barədə suala isə belə cavab verir: "Məlum müsahibədə açıqladığım 2800 video məsələsi kimlərsə tərəfindən istifadə oluna bilər. Kimlərsə mövzunun gündəmə gəlməsindən yararlanmağa çalışır. Bu da təbii. Əgər belə şeyləri düşünsək, gərək heç danışmayaq. Eldar Mahmudovun ölində 2800-ə qədər şantaj videosunun olması haqda açıqlama ciddi rezonans doğurub. Bunun təsdiqi üçün əlimizdə konkret fakt olmasa da, indiyədək ictimai-siyasi fəalları yataq səhnələri əks olunan seks videoları yayılıb. Azı 10-15 belə şəxs var ki, şəxsi həyatları hətta telekanallarda nümayiş etdirilib. Onlarla şantaj olunan adamlar var".

Ə.Oruclu MTN mövzusunun gündəmdən çıxarılmasına çalışdığına da diqqət çəkib: "Amma bunun əksini istəyənlər də çoxdur. Belə şəxslər də var ki, MTN məsələsinin gündəmdə qalmasında maraqlıdır".

E.Mahmudovun ölüm xəbərini yayılması ilə bağlı Sputnik.az saytı Səhiyyə Nazirliyinin Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasının baş həkimi Rauf Nağıyevə müraciət edib.

"Bakı şəhəri üzrə Eldar Mahmudovun adına çağırış qeydə alınmayıb", deyər Nağıyev bildirib.

Bundan əlavə, Bakı şəhər Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Elmi-Təcrübə və Tədris Birliyində də Sputnik-ə Mahmudovun ölümü barədə məlumatlı olmadıqlarını bildiriblər.

"Əgər bu, qəfil ölümdürsə, meyit patoloji qəzetmələri tərəfindən müayinə edilməlidir. Eldar Mahmudovun cəsədi morqa gətirilməyib", deyər Birlikdən bildiriblər.

□ E.HÜSEYNOV

Əli Həsənovun haqqında danışdığı "reket jurnalist" kimdir?

Milli Məclisdə keçirilən "18 iyun - Azərbaycan Respublikasında İnsan hüquqları günü" ilə əlaqədar dirlmələrdə Prezidentin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov ölkədə "reket" medianın mövcudluğundan danışdı.

Əli Həsənov bu barədə danışarkən bir faktı xatırladı: "Bu yaxınlarda nazirlərdən biri açıq-aşkar zəng edib deyir ki, filan qəzet məni təhdid edir. Açıq formada böhtan yazır. Deyirəm ki, məhkəməyə müraciət edin. O da qeyd edir ki, işimi buraxıb məhkəməyə gedim? Həmin "reket" jurnalistin üzərində 15 məhkəmə qərarı var".

Açıqlama mediada yayılan gündən media nümayəndələri arasında "o reket" in kim olması

Vüqar Rəhimzadə: "Onlar çap mediasından elektron mediaya transfer ediblər..."

ilə bağlı müxtəlif versiyalar səsləndirilməyə başladı. Amma ölkə mediasında bu ünvana uyğun gələn çoxlu sayda "sayt" və "qə-

Müşfiq Ələsgərli: "Ciddi dairələrdən dəstək alırlar"

zet" olduğu üçün orta məxrəcə gəlmək mümkün olmadı.

Amma bu məqamda maraqlı olan başqa bir məqam var. Əgər

hətta nazirləri də birbaşa narahat edən, təhdid edən bir "qəzet" rəhbəri varsa, niyə bu şəxslər Mətbuat Şurasına, polis orqanlarına yox, Prezident Administrasiyası rəsmisinə müraciət edirlər? Bütün hallarda MŞ-da "Reket jurnalistika"ya qarşı mübarizə Komissiyası fəaliyyət göstərir və onların fəaliyyəti bu sayaq media qurumlarına aşkar etmək, xəbərdarlıqla problemi yoluna qoymağdır.

"Yeni Müsavat" sözügedən komissiyanın sədri Vüqar Rəhimzadə ilə söhbətində Ə.Həsənovun haqqında danışdığı nazirin və onu şantaj edən "reket redaktor" un kimliyini öyrənməyə çalışdı. V.Rəhimzadə dedi ki, hazırda jurnalistikada "jurnalist" adını daşıyıb, bu sahədən xəbəri olmayan şəxslərin sayı az deyil. Onun sözlərinə görə, qeyri-peşəkar insanlar, jurnalistika adına dəlalət edənələr var: "Mətbuat Şurası tərəfindən araşdırma aparılıb. Quruma daxil olan müraciət və şikayətlərdə bu cür media qurumlarının fəaliyyəti öyrənilib. Son zamanlar bu kateqoriyadakı insanlar çap mətbuatından saytlara transfer olunub. Onlar tanınmış adamları

şantaj edir, onları bu və ya digər formada təhdid edirlər. Bu məsələ hüquqi müstəvidə həll olunmalıdır. Mətbuat Şurası bununla bağlı aidiyyəti üzrə tədbirlər görür. Keçirilən şikayətlər komissiyasında belə müraciətlər araşdırılır, ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılır".

Müsahibimiz dedi ki, Ə.Həsənovun haqqında danışdığı kimi hallar çoxdur. Müsahibimiz dedi ki, bu şəxslər bir yox, bir neçə nəfərdir: "Bu hallar çoxdur. Əli müəllimin bu fikri birmənalı şəkildə doğrudur. Nazirlər, icra başçılarına qarşı bu cür hərəketlər edənələr var. Belə halların şahidi oluruq".

Müsahibimiz nazirlərin nəyə görə MŞ-a, məhkəməyə yox, PA rəsmisinə müraciət etməsinin səbəblərinə də toxundu. Dedi ki, əsasən belə şikayətlər MŞ-a ünvanlanır. Amma bəzən yüksək vəzifəli məmurlar problemin ciddi mərhələyə qədər gəldiyini görürlər: "O insan da Əli müəllimə müraciət etməklə jurnalist adını daşıyan insanın hansı əməl sahibi olduğunu demək istəyib. İnsanlar bəzən məhkəməyə də gedirlər. Amma Mətbuat Şurasının funksiyası odur ki, bu cür məsələləri məhkəməyə qədər həll etsin. Çox pis tendensiya yaranıb. Bəzi "jurnalistlər" hansısa qanun pozuntusu törədib məhkəməyə düşürlər. Amma bu məqamda jurnalist adlarından istifadə etməyə

çalışırlar. Halbuki törətdikləri cinayətin onların jurnalist olmasına heç bir aidiyyəti yoxdur".

Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli isə moderator.az-a açıqlamasında deyib ki, hələ də belə çirkin əməllərlə məşğul olan jurnalistlər və mətbu orqanları var: "Çox təəssüflər olsun ki, reketçiliklə məşğul olan bəzi media orqanları çox ciddi dairələrindən dəstək alırlar. Məsələn üçün bu yaxınlarda Milli təhlükəsizlik naziri ətrafında baş verən hadisələrdə bu faktlar bir daha ortaya çıxdı və təsdiqini tapdı. Belə ki, bu şəbəkənin ölində geniş media qurumları olub və onlar öz qurbanlarını ələ keçirib, pul qopartmaq və başqa niyyətlərini həyata keçirmək üçün bu media orqanlarından istifadə ediblər. Nə yazıq ki, onların bu çirkin əməllərinə xidmət edən bizim bəzi jurnalist həmkarlarımız və KİV orqanlarımız olub".

M.Ələsgərli deyib ki, bu "mətbuata" və "jurnalistlər"ə qarşı mübarizə davam etdirilir. "Ancaq təəssüf doğuran hal ondan ibarətdir ki, bu mətbu orqanı və jurnalistlər ciddi dairələrdən dəstək alır. Bu da bizim reketçiliklə qarşı mübarizəmizi çətinləşdirir. Amma bu çətinliklər və ortaya çıxan problemlər bizi apardığımız mübarizədən yayındırmır. Əksinə. Bizim bu istiqamətdə mübarizəmiz davam edir", - deyər vurğuladı.

□ Sevinc TELMANQIZI

“Yeni Müsavat” qəzetinin reportyor qrupu bu dəfə şair, oftalmoloq Paşa Qəlbınurun (Paşa Musayev) qonağı oldu. Həyatım insanların gözlərinə nur verməyə həsr edən bu insanın həm tibbi, həm ədəbi, həm də ictimai fəaliyyəti ayır-ayrılıqda bir söhbət mövzudur. Bu günə qədər 30 mindən çox əməliyyat keçirən oftalmoloq, tiblə ədəbiyyatın sintezini yaradan, təbabətdəki fəaliyyətini yaradıcılığında işıqlandıran Paşa Qəlbınurla söhbətimizə ilk növbədə onun həyat yolundan başladım.

- Paşa müəllim, necə bir həyat yolu keçmişiniz? Uşaqlığınız, gəncliyiniz necə keçib?

- Orta məktəbi çox yaxşı oxumuşam. Fərqlənmə ilə bitirmişəm. Valideynlərim də təhsilə çox önəm verib, bizim dərslərimizə ciddi nəzarət ediblər. Hətta mən indi özüm övladlarıma o qədər nəzarət edə bilmirəm. Ona görə də mən də, bacım da, qardaşım da orta məktəbi qızıl medalla bitirmişik, Moskvada aspirantura oxumuşuq. Mənim 4-cü nəsil babam Şeyx Hacı Məhəmməd Ağa İrəvani (mən onun kö-tücəsiyəm) Şərqi böyük İslam alimi olub, İrəvan xanlığının sonuncu şeyxi olub. Onun haqqında danışdırlar ki, çox gözəl nətiq olub. Bir gündə 5 məsciddə çıxış edib, lakin heç vaxt bir dəfə dediyini ikinci yerdə təkrarlamayıb. 3-cü nəsil babam 1898-ci ildə İsvaçrədə arxitektura üzrə təhsil alıb, onun qardaşı Brüsseldə dağ-mədən universitetində təhsil alıb. 130 il əvvəl heç buralarda ali məktəb yox idi. Babam o vaxt kimya fakültəsini bitirmişdi, aristokrat biri kişi idi, musiqini gözəl bilirdi. Nəslimiz ziyalı nəslə olub. Bu baxımdan valideynlərimiz bizim təhsilimizə çox tələkar yanaşdırlar, bizə mütləqni sevməyi öyrədiblər. Lakin ailədə təkçə mənə də şeir yazmaq istedadı var, nə qardaşım, nə bacım şeir yazmayıblar.

- Şeir yazan, ədəbiyyata, mütləqə maraqlı olmaq necə gəncin tibbi, oftalmologiya kimi bir çətin sahəni seçməsi necə oldu? Bu iki sahə arasında bir bağlılıq varmı?

- Həm Azərbaycan, həm də dünya təbabətinin tanınmış simaları olub ki, həkim olmaqla yanaşı, həm də yazar olublar. Çünki hər iki sənətdə obyekt insandır. Yazanın da obyekt insandır, həkimin də obyekt insandır. Bu mənada bu iki sənətdə keçid məqbuldur, təbiidir. Bir də uzun əsrlər əvvəl tibb elmi fəlsəfinin içində olub. Filosof həm də həkim olub. Bir neçə əsr keçdi, elm inkişaf elədi və gördülər ki, artıq tibb elmi fəlsəfinin çərçivəsinə sığmır. Sonra hesab elədiklər ki, yox, təbabət incəsənətdir. Məsələn, ilanoynadan musiqi çalır, ilan oynayıb, aktyorlar oynayırlar və sair. Tibb də incəsənət elmi ilə bağlıdır. Çünki insan qarın boşluğuna, gözüni içinə daxil olub, orada əməliyyat aparır. Burada incəsənət elementləri var. Bir neçə əsr keçdi, gördülər ki, tibb incəsənətin çərçivəsinə sığmır və tibb elmi ayrıca bir elm sahəsi kimi formalaşdı. Ona görə də, XIX əsrin sonunda belə bir fikir formalaşdı ki, tibb elmi sacayağı kimi 3 dayağ üzərində mövcud olur: təbabət elmi, incəsənət elmi və fəlsəfə elmi. Tibb bu üç elmin ilahi vəhdətindən ibarətdir. Əsl həkim gərə fəlsəfini də, incəsənəti də bilsin. Mən tələbələrime tapşırı-

şir edir. Allah Təala o xəstələrdən 50-ni tam bağışlayır, onlar tam görünür, 30-nu yarı cəzadan azad edir, yarisinin işığını qaytarır. Bəzilərinə heç bağışlamır. Bu fəlsəfini insanlar başa düşmürlər. Həkim heç bir xəstəni müalicə edə bilməz, çünki onun səbəbi möcüzə olur, tibbə görə yüz faiz sağalmamalıdır, ancaq sağalır.

- Belə maraqlı hadisələrlə rastlaşmışınız?

- Tanınmışlardan kimlərin gözüni əməliyyat etmişiniz?

- Çoxlarını əməliyyat eləmişəm. Elələri var ki, adının çəkilməsini istəmir. Ancaq bəziləri də bunu özləri deyirlər, hətta mənim haqqımda müsahibə də veriblər. Məsələn, şair Cabir Novruz, sonra Şəfiqə Axundova. Şəfiqə Axundovanın gözləri tutulmuşdu və deyirdi ki, görməsəm özümü öldürəcəyəm. Mən onu əməliyyat elədim və dünyasını dəyişənə qədər gözləri yaxşı gö-

- Birinci səbəbi ekologiyadır. Bütün dünyada ekologiya bizim zərərimizə dəyişib. Təbiət öz təbii halından çıxıb, su, hava çirklənib, qidalar təbii deyil, meyvələrin geni dəyişdirilib. Digər tərəfdən, hara baxırsansa gözümlərin qarşısını hündür binalar kəsir. Əvvəllər buradan baxanda dəniz görünürdü. Uzağa gətirən binalar kəsib. Ona görə də, yaxıngörmə xəstəliyi yaranır. Bir tərəfdən də stress gözə pis təsir

“Bir an belə o günlərə qayıtmaq istəməyəm”

Paşa Qəlbınur: “Xəstəyə dərddə Allah verir, çarəni də. Həkim isə Allaha minnətçi düşür ki, həmin adamın günahlarını bağışlasın, şəfa versin”

ram ki, romanları, povestləri oxuyun, tamaşalara gedin.

- Həyatda çətinlikləriniz olubmu?

- Mənim həyat yolum halal olmaqla yanaşı, o qədər çətin olub ki, indi bir an belə o günlərə qayıtmaq istəməyəm. Çünki bütün ömrüm zəhmətlə keçib. O pinist ki, uca zirvələrə dırmanır, qayadan, daşdan tutur, əli-ayağı donur, hətta milini qayaya vurub havadan asılı vəziyyətdə vuruluyur. Aşağıda yağın, buz, soyuq, ölüm... Bax mənim həyatım da bu cür olub. Ona görə bir gün də olsun geri qayıtmaq istəməyəm.

- Paşa müəllim, zirvəni fəth edə bildinizmi? Gəlib çatdığınız nöqtədən razısınız?

- Hər bir insan kimi mənim də narazı olduğum çox şeylər var. Ancaq bu nöqtədən razıyam, çünki qarşıma qoyduğum məqsədlərə bir-bir nail olmuşam. Ən sağalmaz xəstəni müalicə etməyə nail olmuşam, hətta onunla bağlı namizədlik dissertasiyası da müdafiə eləmişəm. Həm yazıçıyam, həm müəlliməm, həm də oftalmoloqam. Həm də ictimai fəaliyyətim var, Dünya Azərbaycanlılar Konqresinin üzvüyəm. Hər dörd sahədə özümü sərbəst hiss edirəm.

- Bəs, böyük uğurlarınız olubmu? Oftalmologiyaya hansı yeniliklər gətirmisiniz?

- Mən tələyə çox inanan adamam. Mən ilin 3-cü ayında, ayın 30-da doğulmuşam. Qədim Zərdüştdə təqvimin ilin 3-cü ayı sağlamlıq ayıdır, ayın 3-ü əzəli və əbədi işıq günüdür. Yeni mən göz həkimi olmaq missiyası ilə doğulmuşam. Gözüm normaldan 3 dəfə artıq görür. Mənim və əməkdaşlarımla oftalmologiyaya gətirdiyimiz yeniliklər var. Bütün dünyada yayılan gözdə qara su xəstəliyi var. Dünyada korluğun ən əsas səbəblərindən biridir. Bu xəstəliyin cərrahiyyəsinə bir üsul var, adına mənim soyadımla “Musayev üsulu” deyirlər. Hər yerdə bu üsul Azərbaycan oftalmologiyasının bu xəstəliyə olan töhfəsi kimi qəbul olunur. İkincisi isə, Azərbaycanın yüz ildə bir dənə dərman preparatı var ki, təkçə oftalmologiyada yox, təbabətin bir çox sa-

hələrində istifadə olunur. Rusiya Farmakologiya Komitəsi o dərmanı təsdiq edib. Onu da mən və əməkdaşlarımız yaratmışıq. Bu dərman Brüsseldə xüsusi mükafata layiq görülüb. Dərmanın adı “Aktipol”dur. Çoxşaxəli təsiri var, həm də viruslara qarşı təsir göstərir. Bu, Azərbaycanın yeganə dərman preparatıdır və əksər ölkələrdə istifadə olunursa, Azərbaycanın adı çəkilir.

- Paşa müəllim, 64 yaşınız var. Adatən sizin yaşda olan insanlar təqatda çıxmaq haqqında fikirləşir, bir çoxu əmək fəaliyyətini dayandırır. Siz isə dediyiniz kimi, bir neçə sahə üzrə çalışırsınız. Həkimlik, müəllimlik, ədəbi və ictimai fəaliyyət-bunlar sizi yormurmu? Fiziki baxımdan necə çatdırırsınız?

- Bizim böyük alimimiz, ictimai xadimimiz İsmayıl İbrahimovun 101 yaşı var. O, gözlərinin müalicəsi üçün mənim yanıma gəlir. Deyir ki, bu yaşında hər gün 3 yerə işə gedir. Əgər 101 yaşlı insan, bizim babamız sayılan İsmayıl müəllim gündə 3 yerə işə getməyi bacarırsa, 64 yaşında adam da 3-4 işi görməyi bacarar. Yeter ki, istək və məqsəd olsun.

- Adatən xəstələrə “Allah şəfa versin” deyirik. Bir həkim kimi, necə düşüncünüzdə, duanın, inancın tibbdə təsiri varmı?

- Mən 30 min xəstəni əməliyyat eləmişəm. Dünyada ən çox əməliyyat edən həkimlərdən biriyəm. Lakin çox maraqlı hallarla rastlaşmışam. Eyni dərmanı 100 nəfərə tətbiq edərsən, 20 nəfərə çox yaxşı, 30 nəfərə orta, 40 nəfərə zəif təsir edir. 10 nəfərə isə ümumiyyətlə təsir etmir. Söhbət yaşdan və ya sağlamlıqdan gəlir. Hətta eyni yaşda, eyni sağlamlıqda olan insanlarda belə nəticə fərqli olur. Bu necə olur? Bunu yalnız biz həkimlər cavablandırırıq. Xəstəyə dərddə Allah verir, çarəni də. Həkim isə Allaha minnətçi düşür ki, həmin adamın günahlarını bağışlasın, şəfa versin. Ona görə də, 10 adam tətbiq olunan dərman və ya cərrahi üsul hərəyə bir cür tə-

“Dünyada gözdəki qara su xəstəliyinin cərrahiyyəsində bir üsul var ki, onu mən kəşf eləmişəm, adına “Musayev üsulu” deyirlər”

- Bəli, olub. Ukraynadan 13 yaşlı bir qız gəlmişdi anası ilə. Anası dedi ki, mən yuxuda gördüm ki, Bakıda, filan yerdə (dəqiq ünvanı da dedi), bu ad-soyad olan bir həkim qızımı sağalda bilər. Mən isə baxdım ki, bunu ənənəvi üsullarla sağaltmaq mümkün deyil. Buna görə də, əməliyyatdan imtina etməyə istəyirdim. Anası hətta izahat da yazdı ki, əgər görməsə də mənəndən şikayətçi olmayacaq. Mən o əməliyyatı elədim və o qızın gözləri gördü. 13 yaşlı qız uşağı o qədər cılız idi ki, 7 yaşlı uşağa oxşayırdı. Bir həftədə qönçə necə paradaqlanıb açılırsa, o qız da eləcə dirçəldi. Çünki gözləri gördü. Belə bir hadisə yaşamışam. Bunun kimi say-sız-hesabsız möcüzələr görmüşəm. Onu da deyim ki, mən xurafata inanmayan bir adamam. Dünyada heç bir həkim sizə bu sözləri deməz.

- Bəs, öz gözüyüzdə problem yaranıbmu nə vaxtsa?

- Allah məni elə yaradıb ki, uzaqgörme qabiliyyətim normal adamın gözündən iki dəfə artıqdır, yaxıngörmə qabiliyyətim isə 3 dəfə artıqdır. Mən belə doğulmuşam. İşiq sönsə belə mən mikroskopla əməliyyatı edə bilərəm. Bunun izahı çox sadədir, adam var boyu normaldan hündürdü, adam var qeyri-adi gücü var. Mənim də görmə qabiliyyətim normaldan artıqdır. Elmi izahı da budur ki, gözün içində qonaq otağındakı xalça kimi bir torlu qişə var. O qişanın sinir hüceyrələri var, kolbacıqlar və çöpcüklər. Bu kolbacıqlar və çöpcüklər nə qədər kiçik olanda insan o qədər yaxşı görür. Məndə 3 dəfə kiçikdir, 3 dəfə çox görürəm.

- Xüsusi qulluq edirsiniz gözüyüzdə?

- Yox heç bir qulluq etmirəm. Nə qida rejimimə, nə gündəlik rejimimə xüsusi diqqət vermərəm.

- Paşa müəllim, hazırda az yaşlı uşaqlarda, yeniyetmə və gənclərdə göz xəstəlikləri gəniş yayılıb. Məktəblərdə şagirdlərin yarından çoxu eynək taxır. Bunun səbəbi nədir?

- Bəli, olub. Ukraynadan 13 yaşlı bir qız gəlmişdi anası ilə. Anası dedi ki, mən yuxuda gördüm ki, Bakıda, filan yerdə (dəqiq ünvanı da dedi), bu ad-soyad olan bir həkim qızımı sağalda bilər. Mən isə baxdım ki, bunu ənənəvi üsullarla sağaltmaq mümkün deyil. Buna görə də, əməliyyatdan imtina etməyə istəyirdim. Anası hətta izahat da yazdı ki, əgər görməsə də mənəndən şikayətçi olmayacaq. Mən o əməliyyatı elədim və o qızın gözləri gördü. 13 yaşlı qız uşağı o qədər cılız idi ki, 7 yaşlı uşağa oxşayırdı. Bir həftədə qönçə necə paradaqlanıb açılırsa, o qız da eləcə dirçəldi. Çünki gözləri gördü. Belə bir hadisə yaşamışam. Bunun kimi say-sız-hesabsız möcüzələr görmüşəm. Onu da deyim ki, mən xurafata inanmayan bir adamam. Dünyada heç bir həkim sizə bu sözləri deməz.

- Bəs, öz gözüyüzdə problem yaranıbmu nə vaxtsa?

- Allah məni elə yaradıb ki, uzaqgörme qabiliyyətim normal adamın gözündən iki dəfə artıqdır, yaxıngörmə qabiliyyətim isə 3 dəfə artıqdır. Mən belə doğulmuşam. İşiq sönsə belə mən mikroskopla əməliyyatı edə bilərəm. Bunun izahı çox sadədir, adam var boyu normaldan hündürdü, adam var qeyri-adi gücü var. Mənim də görmə qabiliyyətim normaldan artıqdır. Elmi izahı da budur ki, gözün içində qonaq otağındakı xalça kimi bir torlu qişə var. O qişanın sinir hüceyrələri var, kolbacıqlar və çöpcüklər. Bu kolbacıqlar və çöpcüklər nə qədər kiçik olanda insan o qədər yaxşı görür. Məndə 3 dəfə kiçikdir, 3 dəfə çox görürəm.

- Xüsusi qulluq edirsiniz gözüyüzdə?

- Yox heç bir qulluq etmirəm. Nə qida rejimimə, nə gündəlik rejimimə xüsusi diqqət vermərəm.

- Paşa müəllim, hazırda az yaşlı uşaqlarda, yeniyetmə və gənclərdə göz xəstəlikləri gəniş yayılıb. Məktəblərdə şagirdlərin yarından çoxu eynək taxır. Bunun səbəbi nədir?

edir. Son zamanlar insanlar çox stresslidirlər. İnsanın stressdən azad olunmasında dinin rolu böyükdür. Sovet dövründə din qadağan olunsada, ibadət edən indikindən daha çox idi.

- Hesab edirsiniz ki, inanc da insan səhhətinə müsbət təsir edirmi?

- Əlbəttə, bizim dinimiz insan səbir, hörmət təlqin edir. Bu da stressi azaldır.

- Başqa nə etmək olar ki, gözdə problemlər yaşanmasın?

- Göz ana bətnindən formalaşır. Gərəkdir hər iki valideyn sağlamlıq olsun və zərərli vərdişlərdən, spirtli içkidən uzaq olsunlar. Övlad dünyaya gələndən sonra da onun sağlamlığı valideynin əlinədir. Çünki sağlamlıq qidadan əlavə insanın ruhi vəziyyətindən də asılıdır. Bir də təbiətə təmas önəmlidir. İndiki uşaqları evdən bayıra çıxartmırlar, buna görə də raxitlik olur. Uşaq təbiətdə, günəş şüaları altında böyüməlidir.

- Oftalmologiyaya ilə bağlı şəiriniz varmı?

- Bəli var.

- Əllərimin hakimiyəti bərqərar olur əməliyyat vaxtı, Qaranlıqla işiqin radar tutmaya sarhadına uçur allərim.

- Ürəyim kimidir, mən yatanda da oyaq olur allərim...

- Bəs başqa şairlərdən kiminsə elə bir misrası varmı, sizə çox təsir edib, yaddaşınızda ilişib qalıb?

- Musa Yaqubun bir “Lələ” şeiri var. Orada deyir:

Ümidsiz olanda, böyüyür gözümdə lələnin xalı,

Nə qədər baxıram alı görürüm...

Yeni ümidsiz olanda lələnin qara xalı gözümdə o qədər böyüyür ki, qırmızı ləçəklərini görə bilmir. Çox mənalı misradır. Ümumiyyətlə, mən mütləqən çox sevirəm. Bizim millətin ən böyük problemi mütləqin az olmasıdır. Bütün dünya oxuyur, yolda, metroda, təyyarədə, ancaq bizim millətin oxumaqla arası yoxdur. Mütləqin insanlar anlayışsız olur, aqressivliyə meyilli olur. Ona görə də, cəmiyyətdə stress, gərginlik var.

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar Məğrur MƏRDİNDİR

Bu gün 90 sayılı dairədə deputat seçkisidir. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi üzrə Azərbaycan Milli Məclisinə təkrar seçkilərin 2016-cı il iyunun 18-də keçirilməsi ilə bağlı sərəncam imzalayıb.

Xatırladaq ki, MSK noyabrın 17-də keçirilən iclasında 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində qeydə alınmış deputatlığa namizədlərin müraciəti əsasında həmin dairədə seçkilərin nəticələrini ləğv edib. 90 sayılı dairə üzrə lider namizəd IV çağırış Milli Məclisin deputatı, "AG-Bank" Müşahidə Şurasının sədri Çingiz Əsədullayev olub. Həmin dairə üzrə 7 nəfərin namizədliyi qeydə alınıb. Qeydə alınmış namizədlər arasında Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə də var.

90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi üzrə Milli Məclisinə təkrar seçkilərlə əlaqədar təşviqat üçün ayrılmış müddət başa çatıb. Belə ki, Seçki Məcəlləsinə əsasən seçkiqabağı təşviqat səsvermə gününə 23 gün qalmış başlanıb və səsvermənin başlanmasına 24 saat qalmış dayandırılır. 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi üzrə Milli Məclisə təkrar seçkilərlə əlaqədar bu müddət mayın 26-dan 17 iyun saat 8.00-a qədər olan dövrü əhatə edib.

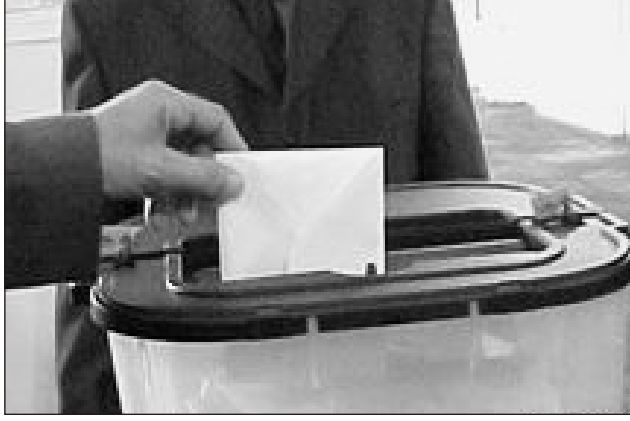
Dairə üzrə əsas namizəd Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə musavat.com-a bildirib ki, seçki kampaniyası dönməndə namizəd kimi 2100 adamla telefonla danışib: "4

min adama mesaj göndərdim. Eyni zamanda kütləvi görüşlərimiz də oldu və qapı-qapı kampaniyasını uğurla həyata keçirdik. 20 minə yaxın təbliğat kağızları dağıtdıq, müxtəlif yerlərdə şəkillərimiz vuruldu. Ünsiyyətdə olduğumuz seçici, demək olar ki, bütün dairə ərazisini əhatə etdi. 46 kəndin 44-də olub, kampaniyamızı həyata keçirdik. 2 kənddə isə "qapı-qapı təbliğat kampaniyası"nı həyata keçirə bilmədik. Buna səbəb isə inzibati resursların müdaxiləsi və maneçiliyi səbəb oldu. Bugünkü mənzərə kifayət qədər bizim xeyrimizədir. Seçici bizim yanımızdadır, lakin inzibati resurslardan maksimum yararlanmağa çalışırlar. Ən başlıcası müşahidəçilərimizin və məşvəətçi səs hüququ olan komissiya üzvlərimizin şərtlənərək məntəqələrdən çıxarılması prosesinə hazırlıq gedir. Bunun üçün də müxtəlif təlimatlar veriblər".

İ. Ağazadə bildirib ki, onları təxribata çəkmək kimi planlar var: "Seçki dönməndə Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) və Dairə Seçki Komissiyası (DSK) hüquqlarımızı kobud sürətdə pozdu. MSK 190 müşahidəçimizi qeydə

Bu gün 90 sayılı dairədə deputat seçkisidir

Dairə üzrə 7 nəfərin namizədliyi qeydə alınıb, mandat uğrunda mübarizə aparılanlar sırasında Ümid sədri də var

almaqdan imtina etdi. Baxmayaraq ki, sənədlərimizi qanunun bütün tələblərinə uyğun olaraq təqdim etmişdik. MSK-nın sədr müavini, katibləri ilə bu barədə danışıldı. Hətta ironik olaraq, cavab verdilər ki, bu qədər müşahidəçini nə edirsiniz? Biz də çox lakonik cavab verdik ki, Seçki Məcəlləsi bunu qadağan etmirse, qeydə almalıyıq. Təəssüf ki, onlar bunu etmədilər. Müşahidəçilərimizi dairəyə göndərdilər. Dairə vəkillərimizi qeydə almadı. Seçki Məcəlləsinin 36 maddəsinin tələblərinə uyğun olduğu halda dairə də müşahidəçilərimizi qeydə almadı. Yalnız MSK-da müşahidəçilərimizi qeydə almadı.

hədəçilərimizi qeydə alındı. Məşvəətçi səs hüquqlu komissiya üzvlərimizi qeydə alındı, ancaq indi də hələ təhdidlər var ki, iclas çağırılıb, onların səs hüquqlarını ləğv edəcəklər. MSK qeyri-qanuni olaraq, ona təqdim etdiyimiz müşahidəçi statuslu nümayəndələrimizin bütün sənədlərini DSK-ya göndərib. Halbuki qanun bunu qadağan edir. Biz sənədlərimizi DSK-ya deyil, MSK-ya təqdim etmişik. Təqdim etdiyimiz orqan həmin sənədləri bizə geri verməlidir. Bizə daha bir çətinlik yaratmaq məqsədi ilə onları Dairəyə göndərdilər. Dairədə isə bu sənədləri bizə verməkdən imtina edərək bildirdilər ki, hər bir adam fərdi qaydada gəlib, öz müşahidəçi vəsiqəsini götürə bilər. Qanunda birmənalı sürətdə razılıq ərizəsi deyilən

anlayış var. Belə ki, hər bir namizəd razılıq ərizəsi yazır və onu partiyanın səlahiyyətli nümayəndələri təqdim edir. Əgər hər biri gəlib özləri sənədlərini götürəcəkdilərsə, razılıq ərizəsinin yazılmasına ehtiyac yox idi axı... Razılıq ərizəsini ona görə yazırlar ki, onların sənədlərini və sənədləşdirmə işini partiyanın səlahiyyətli nümayəndələri aparır. Seçki Məcəlləsində də bu şəkildə qeyd olunub. Yəni bu məsələlərdə də bizə çətinliklər yaratdılar".

İ. Ağazadə bir daha bildirib ki, inzibati resurslar vasitəsi ilə çalışırlar ki, seçkilər hakimiyyət namizədinin xeyrinə saxtalaşdırılsın: "Əgər demokratik yaxud da buna yaxın seçki keçirilsə, biz seçkinin nəticələrini birmənalı olaraq qazanmışıq".

"Azərbaycan kimi kiçik ölkədə 55 partiyanın mövcud olması nonsensdir"

Qabil Hüseynli: "Partiyaların siyasi inteqrasiyasına, hətta birləşməsinə, hətta bəzilərinin siyasi səhnədən yavaş-yavaş uzaqlaşmasına ehtiyac duyulur"

Azərbaycan müxalifətinin daha bir koalisiyası dağılma təhlükəsi ilə üzləşib. 10-a yaxın partiyanın ötən ilin dekabrındakı mandatın devalvasiyasından az sonra yaratdığı Antiböhran Koalisiyasından qopmalar başlayıb. Bir müddət əvvəl Ümid Partiyası Koalisiyanı tərk edib. Bu günlərdə isə ADP sədri elan etdi ki, Koalisiya artıq öz vəzifəsini yerinə yetirmiş bir təşkilatdır və buna görə ADP orada qalmamaq qərarındadır. Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc da Sərdar Cəlalovunun mövqeyinə yaxın və bir qədər sərt mövqə bildirib. O qeyd edib ki, Antiböhran Koalisiyası istənilən effekti verməyib və aktuallığını itirib. Bir sözlə, böyük ehtimalla yaxın vaxtda cəmiyyət daha bir müxalifət birliyinin tarixə qovuşacağına şahidlik edəcək.

Azərbaycanda partiyaların birliklərinin uzunömürlü olmasının və qısa zamanda dağılmasının kökündə nələrin dayandığına gəlincə, bu barədə "Yeni Müsavat"a danışan politoloq **Qabil Hüseynli** bildirdi ki, bu tendensiyanın kökü müəyyən qədər 1988-ci ildə başlayan xalq hərəkatı dövrünə gedib çıxır. Çünki ayrı-ayrı liderlərin ambisiyaları üzərindən o zaman da milli azadlıq hərəkatının vahid ideologiyasını, vahid hədəflərini, taktiki və strateji gedişlərin ümumiliyini təmin etmək mümkün olmurdu: "Məsələn, meydana hərəkatının özündə zahirən yekdillik görünə də onun içərisində liderlər arasında bir sıra taktiki məsələlərdə fikir ayrılıqları

mövcud idi. Sonradan bu fikir ayrılıqları Xalq Cəbhəsinin hətta İdarə Heyətinin parçalanmasına, onun içindən sosial demokratların çıxmasına, sonradan isə bir qrup insanın oradan uzaqlaşaraq AMİP-i yaratmasına gətirib çıxardı. Bu gün demək çətindir ki, partiyalaşma prosesi həmin dövrdə labüd idi, ya yox. Zənimcə, o dövrdə hələ hərəkat öz hədəflərinə çatmadığından bircə bircə möhtəşəm Xalq Cəbhəsi hərəkatının partiyalaşma dövrünə qədəm qoyması və yaxud da ayrı-ayrı liderlərin ambisiyaları üzündən bu prosesin gətirməsi bütövlükdə hərəkatın son məqsədinə çatmasını nəinki çətinləşdirdi, hətta heçə endirdi".

Ekspertin fikrincə, məsələnin ikinci tərəfini siyasi mədəniyyətin hansı səviyyədə olmasında axtarmaq lazımdır: "Yəni Azərbaycan totalitar bir cəmiyyətdən sıyrılıb çıxmışdı, siyasi proseslər hələ rüşeym halında inkişaf edirdi. Bu səbəbdən də həm insanların siyasi intellektual səviyyəsi, həm də onların siyasi mədəniyyəti qeyri-yetkin səviyyədə idi. Bu nöqtəyi-nəzərdən də bəzən hətta ən aydın məsələyə belə, fərqli münasibətlərlə rastlaşmaq mümkün idi. Formalaşmamış siyasi ənənələrin

olmaması, siyasi mədəniyyətin qeyri-yetkinliyi bu vəziyyəti yaradırdı. Siyasi mədəniyyət həm də qeyri-yetkin siyasi mühitlə də bağlı idi. O zamanlar yeni inkişaf etməyə başlayırdı və o səbəbdən də qeyri-yetkin idi. Normal, sağlam, ambisiyaların meydan sulamadığı, dəqiq milli dəyərlərin, milli hədəflərin mövcud olduğu siyasi mühitdə mərkəzdənqayma meylləri ya olmur, ya da nadir hallarda baş verir. Deməli, həm siyasi mədəniyyətin yetersizliyi, həm də formalaşmamış siyasi mühit özü də mərkəzdənqayma meyllərini şirnikləndirən amillərdən biri idi".

İndiki şəraitə gəldikdə, Q. Hüseynlinin sözlərinə görə, nəzərə almaq lazımdır ki, itti-faqlar yaradıb az sonra ayrılan partiyaların əksəriyyəti məhz xalq hərəkatında çıxmış qüvvələrdir. Xalq hərəkatı hələ bütün hədəflərinə çatmamış sürətli partiyalaşma prosesinin gətirməsinin ziyanlarını bu gün də görməkdəyik: "Bu gün dövlət qeydiyyatına alınan partiyaların sayı 55-dir. Azərbaycan kimi kiçik bir ölkədə bu qədər partiyanın mövcud olması nonsensdir. Bu qədər partiyaların olması yaranan birliklərin sıralarından qopmaların tez baş verməsi və birliklərin tezliklə dağılmasına təsir göstərir. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, bu partiyaların böyük əksəriyyəti ideologiya ətrafında formalaşmış partiyalardır. Onların bir çoxunun üzvlərinin real sayı əslində partiya yaratmaq üçün lazım olan normanı təmin etmir. Qəribədir ki, belə partiyaların

hansısa birlikdən çıxmaları ilə həmin birlik dağılmış elan olunur. Bəşər tarixində mövcud olan ideologiyalar sağçı, sağ mərkəzçi, mərkəzçi, solçu, sol mərkəzçi olmaqla təxminən beş ideoloji baxışlar sistemə ayrılır. Bu beş tendensiya ətrafında da partiyaların formalaşması təbiiidir. Azərbaycanda partiyaların yaranmasının daha çox liderə əsaslanması faktorunu da həmin partiyaların yaratdıqları birliklərin, koalisiyaların qısa zamanda dağılmasında rol oynayır. Təəssüf ki, Azərbaycanda siyasi partiyaların blok, koalisiya qurmalarında və az sonra həmin birliklərin dağılmasında da siyasi liderlərin ambisiyaları çox şeyi həll edir. Ən kiçik məsələ üstündə onlar uzun sürən əhəmiyyətsiz polemikalar açırlar, hər kəs öz mövqeyini qəbul etməyə çalışır. Lider incidisə, onun partiyasının üzvlərinin nə cür düşünməsindən asılı olmayaraq o partiya birlikdə çəkilir. Blokların, koalisiyaların tez dağılmasında həmin birliklərdə müəyyən daxili və xarici güclərin təsiri altında olan partiyaların mövcudluğu amilinin də rol oynadığını istisna etməyək".

Həmsöhbətimiz vurğuladı ki, inkişaf etmiş demokratiya ənənəsi olan ölkələrdə partiyalar sayları ilə deyil, keyfiyyətləri və cəmiyyətə təsir imkanları sayılıb seçilir. Bu nöqtəyi-nəzərdən Azərbaycanda da partiyaların siyasi inteqrasiyasına, hətta birləşməsinə, hətta bəzilərinin siyasi səhnədən yavaş-yavaş uzaqlaşmasına ehtiyac duyulur.

□ Etibar SEYİDAĞA

AŞ PA

-nın qış sessiyasının ikinci iş günündə britaniyalı parlamentar Robert Valterin hazırladığı "Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın işğal olunmuş digər ərazilərində zorakılıq hallarının artması" adlı hesabat qəbul olunmayıb. Plenar iclasda gözləndiyi kimi, Azərbaycanla bağlı iki sənəd müzakirəyə çıxarılıb.

İyunun 20-də Sankt-Peterburq beynəlxalq iqtisadi forumu çərçivəsində Rusiya prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Serj Sarkisyanla ayrılıqda, daha sonra isə birgə görüş keçirəcək. Bu görüş ATƏT-in iştirakı olmadan keçirilsə də, ATƏT-in Minsk qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik prezidentlərin iyunun 20-də Sankt-Peterburqda keçiriləcək görüşündə iştirak edəcəyini açıqlayıb.

Diplomat APA-ya bildirib ki, Vyana görüşünün nəticələrini davam etdirəcəklərinə ümid edirlər. "Mən bu görüşdə iştirakı səbirsizliklə gözləyirəm. Biz xüsusilə ümid edirik ki, tərəflər ATƏT-in araşdırma mexanizminin həyata keçirilməsi üzrə razılaşmanı yekunlaşdıracaq, hərtərəfli sülh sazişi istiqamətində danışıqları bərpa edəcəklər", - deyə o qeyd edib.

Düzdür, bəzi ekspertlər danışıqların növbəti raundundan nəticə gözləmir. Ancaq əksini düşünenlər, Rusiyanın aprel döyüşlərindən sonrakı dövrdə oynadığı rola diqqəti artırmaq üçün hansısa nəticəyə nail olmaq istədiyini söyləyənlər var. Hesab olunur ki, Almaniyalı kansleri Angela Merkelin Qarabağ münaqişəsinin həllinin açarını Rusiyada axtarmağı tövsiyə etməsi Kremlə əlavə imkanlar açır və şimal qonşumuz maksimum bu situasiyadan özünün "sülhməramlı" imicinin formalaşdırılması üçün istifadə edəcək. Üstəlik, Rusiya aprel döyüşlərinin dayandırılmasına və atəşkəsin əldə olunmasına nail olub və nəticəsiz Vyana görüşündən sonra hansısa razılaşma onun aktivinə yazıla bilər.

ATƏT təmas nöqtəsində kameraların quraşdırılması ideyasını irəli sürsə də, sonradan maliyyə çatışmazlığı əsas gətirilərək bu mənasız addıma gedilmədi. Bunun ardınca ATƏT-in Sankt-Peterburq görüşündən də kənar qalması Rusiyaya yeganə moderator olmaq şansı yaradır. Hətta bəzi nikbin ekspertlər hesab edir ki, Rusiya istəsə, Qarabağ məsələsini bərdəlik həll etməyə də qərar verə bilər. Bu, nəinki onun regiondakı təsir rıçağından məhrum olmasına, hətta bölgəni bərdəlik öz təsiri altına almasına səbəb ola bilər və beynəlxalq aləm də bu faktorla barışar.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Rusiya münaqişəni həll etsə, uzaqbaşı Ermənistanda hərbi bazalarını itirmək təhlükəsi ilə üzləşə bilər: "Çünki münaqişə həll olun-

strateji baxımdan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli Rusiyanın maraqlarına uyğundur, sadəcə, Rusiyada məsələlərə strateji yanaşmırlar, qısa müddətli taktiki

qalması da elə bununla bağlıdır. Ola bilsin ki, Bakı Moskva ilə nədəsə razılığa gəlib? Politoloq bu ehtimalı bölüşür: "Erməni ekspertlər dezinformasiya yaydıqların-

Kreml Qarabağı Azərbaycana qaytara bilər, ancaq...

Politoloq: "Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin normallaşması Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında müsbət fon yarada bilər"

duğu zaman Ermənistanın Azərbaycan və Türkiyə ilə sərhədləri açılacaq və iki ölkə ilə münasibətləri normallaşma mərhələsinə qədəm qoyacaq. Bununla Rusiyanın Ermənistandakı hərbi bazalarının varlığı gündəmə gələcək. Bundan başqa Rusiyanın itirəcəyi yoxdur".

Ekspertə görə, Rusiyanın Ermənistanın hərbi bazaları ona artıq siyasi və maliyyə yüküdür: "Ona görə siyasi yüküdür ki, bu bazalar Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı yönəlib. Bu səbəbdən Bakı və Ankara hər zaman Moskvanın regional siyasətinə şübhə ilə yanaşırlar. Maliyyə yüküdür ona görə ki, bazaların saxlanması xeyli vəsait xərclənir. Rusiya Qarabağ münaqişəsinin həllini sürətləndirməklə Azərbaycanın inamını qazınacaq, iki ölkə arasındakı münasibətlər tərəfdaşlıqdan strateji müttəfiqliyə keçəcək. Üstəgəl, Rusiya konfliktin həlli ilə Türkiyə ilə münasibətləri də üst səviyyəyə qaldırmaq imkanı qazanacaq. Bundan başqa Azərbaycanın və Türkiyənin Rusiyanın əsas rol oynadığı Avrasiya İqtisadi Birliyində üzlükləri aktuallaşacaq".

E.Şahinoğluna görə, ən vacib məsələ budur ki, işğala son verildəndən sonra Ermənistan regional layihələrdə iştirak edəcək: "Bu, Rusiya müttəfiqi Ermənistan üçün iqtisadi blokadanın sonu deməkdir. Göründüyü kimi,

dan, mən çalışıram onların fikirlərinə rəy bildirməyim. Rusiya ilə Azərbaycan arasında razılıq olduğunu güman etmirəm. Əks halda apreldən bu yana biz həmin "razılaşmanın" işartısını görürük".

E.Şahinoğlu əlavə etdi ki, Sankt-Peterburq görüşünün nəticəsiz qalması halında atəşkəsə riayət olunacağını kimsə gözləməsin: "Əlbəttə, Rusiya prezident Vladimir Putin çox çalışacaq ki, münaqişə həll olunmasa belə, tərəflər atəşkəsə riayət etsinlər. Çünki aprel atəşkəsinin memarı məhz Putindir. Atəşkəs yenidən pozulsa, Putin simasını itirəcək, sözü yerə salınmış kimi görəcəkdir. Ancaq Putin onu da anlamalıdır ki, münaqişə həll olunmadan yalnız atəşkəsin qorunması mümkün deyil. Bunu aprel döyüşlər də göstərdi".

Bəs, Rusiya-Türkiyə münasibətləri bərpa olunsaydı, neçə? Bu, Qarabağın həllini yaxınlaşdırarmı? E.Şahinoğlu: "Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin normallaşması münaqişə ətrafında müsbət fon yarada bilər. Ancaq iki ölkə arasında bərpa oluna biləcək istiqamətlərin avtomatik Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini sürətləndirəcəyini söyləmək mümkün deyil. Ona qalsa vurulan təyyarə əhvalatına qədər Rusiya-Türkiyə münasibətləri ən üst səviyyədə idi. İki dövlətin liderləri bir-birlərini strateji tərəfdaş adlandırdılar. Bu münasibətlər 10 il bu şəkildə davam etdi. Məgər bu 10 ildə Rusiya-Türkiyə strateji tərəfdaşlığı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini yaxınlaşdırdı? Xeyr. Sadəcə, iki ölkə arasındakı münasibətlərin gərgin qalması Cənubi Qafqazda əlavə gərginlik mənbəyi yaradır ki, bu Azərbaycanın maraqlarına cavab vermir".

Bəzi erməni ekspertləri Sankt-Peterburq görüşü ərəfəsində iddia edir ki, Azərbaycanla Rusiya arasında hansısa anlaşma var. Guya ki, ATƏT-in prosesdən kənar

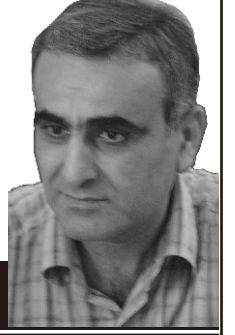
dan, mən çalışıram onların fikirlərinə rəy bildirməyim. Rusiya ilə Azərbaycan arasında razılıq olduğunu güman etmirəm. Əks halda apreldən bu yana biz həmin "razılaşmanın" işartısını görürük".

E.Şahinoğlu əlavə etdi ki, Sankt-Peterburq görüşünün nəticəsiz qalması halında atəşkəsə riayət olunacağını kimsə gözləməsin: "Əlbəttə, Rusiya prezident Vladimir Putin çox çalışacaq ki, münaqişə həll olunmasa belə, tərəflər atəşkəsə riayət etsinlər. Çünki aprel atəşkəsinin memarı məhz Putindir. Atəşkəs yenidən pozulsa, Putin simasını itirəcək, sözü yerə salınmış kimi görəcəkdir. Ancaq Putin onu da anlamalıdır ki, münaqişə həll olunmadan yalnız atəşkəsin qorunması mümkün deyil. Bunu aprel döyüşlər də göstərdi".

Yeri gəlmişkən, danışıqlar ərəfəsində düşmənin fəallaşması, atəşkəsi pozması, hətta Tərtər istiqamətində dinc sakinlərimizi atəşə tutması Azərbaycanı növbəti dəfə hərəkətə keçməyə vadar edib. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 2016-cı il üçün hazırlıq planına uyğun olaraq iyunun 19-dan 24-dək qoşunların idarəetmə orqanları, eləcə də birlik, birləşmə və hərbi hissələrin iştirakı ilə operativ-taktiki təlimlər keçiriləcək. Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında keçirilən təlimlərə 25000 nəfərədək şəxsi heyət, 300-dən çox tank və zirehli döyüş maşını, 100-dən artıq raket və artilleriya qurğusu, 40-dək hərbi aviasiya və 30-dan çox hava hücumundan müdafiə sistemləri, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin gəmi birləşməsi və Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin bölmələri cəlb olunacaq.

□ E.PAŞASOY

Peterburq gözləntiləri - Putinə inanmaq olarmı?

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Sankt-Peterburqda ənənəvi "iqtisadi forum" öz işinə başlayıb. Dünyanın iqtisadi və siyasi mərkəzlərinin iqtisadi-maliyyə sanksiyaları altında olan Rusiyada belə bir tədbirin düzənlənməsi əslinə qalsa, karikatürə təsiri bağışlayır və ucuz özünüreklam, özünüaldatmadan savayı bir şey deyil. Elə buna görə tədbirin adını dırnağa aldım. Çünki gerçək iqtisadi samitlərin hədəfi ayrı olur.

Təsadüfi deyil ki, daha çox Rusiya prezidenti V.Putinin təbliğatına yönələn bu tədbirə əsasən onun olan-qalan 1-2 dostu, gizli-açıq lobbiçiləri qatılıb - Fransanın sabiq prezidenti, qatı anti-Türkiyəçi və erməni havadarı, daima Rusiya əleyhinə sanksiyaların ləğvi tərəfdarı kimi çıxış edən Nikola Sarkozi timsallı. Postsovet məkanının xala xətrinə Peterburq (gəzməyə) gəlmiş sözəbaxan liderləri də öz yerində.

Forumun 1-ci günü ən çox diqqətimizi çəkən də məhz Sarkozinin ənənəvi mövqə sərgiləməsi, Rusiyanın postsovet məkanında, Yaxın və Orta Şərqdə destruktiv rolunu gözdə tutub dostu Putinin siyasətini təqdir etməsi oldu. Qərbdə ki, BMT baş katibi Pan Gi Mun da Rusiya liderinin şəhəri tərif söylədi, onun "beynəlxalq sülhə töhfə verməsindən" dəm vuraraq, Kreml başçısına minnətdarlıq elədi. İnfəsən, Putin də borclu qalmadı - Pan Gi Muna sülh ödəli verdi.

Bu da sizə daha bir paradoks: dünyanın aparıcı kəsimi - ABŞ və Avropa Birliyi Moskvanın beynəlxalq hüququ, BMT normalarını ayaqaltı etməsinə, Kırım ilhaqına görə ona sanksiyalar tətbiq elədiyi halda, həmin beynəlxalq hüquq normaları üzərində hamıdan çox əsməli olan BMT baş katibi Rusiya prezidentinə difirambalar söyləyir, Putinin beynəlxalq sülhə "töhfəsindən" danışıq.

Hansı töhfədir o elə? Məgər keçmiş sovet məkanında etnik-ərazi münaqişələri və qanlı müharibələrin, hərbi təcavüz və işğalçılığın, eləcə də işğalçıların (Ermənistan) arxasında duran tək qüvvə Rusiya deyil? Beynəlxalq sülhə, Qarabağla bağlı BMT qətnamələrinin reallaşmasına ən böyük əngəl yənə məhz Rusiya deyil ki? Bəs, əli öz xalqının qanına bulaşan Bəşər Əsədin hakimiyyətini möhkəmlədən necə, Putin deyil bəyem?

Şübhə eləmirik, bu sualların cavabı Pan Gi Muna da bəllidir. Amma nə edəsən ki, BMT amorf bir qurum kimi böyük güclərin əlində siyasi alet olaraq qalmaqdadır. Putinin Muna sülh mükafatı verməsi ilə bu acı gerçək öz təsdiqini təzədən tapmış oldu.

Cənab Pan Gi Mun onu da bilməmiş olmaz ki, Rusiyanın postsovet məkanında münaqişələri körükləməsi, burunu Suriyaya soxması həm də yaşayışı günbəgün ağırlaşan öz əhalisinin diqqətini ağır daxili iqtisadi problemlərdən yayındırmaq niyyəti güddür. Amma Rusiya artıq "mayadan" yeməyə başlayıb.

Bunu indi biz demirik. Ölkənin ağıllı iqtisadçılarındakı biri, sabiq maliyyə naziri Aleksey Kudrin Peterburq forumu ərəfəsində deyib. Onun hesablamasına görə, Rusiyanın maliyyə ehtiyatları ona cəmi 2-3 il kifayət edəcək. "Ölkə hazırda keçmişinin hesabına yaşayır. Biz reallığı hiss etmirik, neft rezervlərimizi satmaqla defisitə bağlamağa çalışırıq. Daha 2-3 il bunu edə biləcəyik" - eks-nazir xəbərdarlıq edib.

"Rusiya özünün yekun çöküşünə bir neçə il qalmış neft tələsinə düşən Sovet İttifaqının taleyini yaşayır". Bunu da ABŞ-ın "kölgə kəşfiyyatı" sayılan "Stratfor" analitik şirkətinin eksperti Loren Qudriç bildirib. Ekspert səbəb qismində Putinin yanlış siyasi kursunu göstərir. Onun qənaətinə, Putin yol ayrıcında qalıb və eger o, təcili kursu dəyişməsə Rusiyanın çöküşü qaçılmaz olacaq.

Bəlkə də bu çöküş bütün dünyanın xeyrinə olardı. Çünki Pan Gi Mun, Sarkozi kimilər nə qədər ört-basdır eləsə də, beynəlxalq və regional sülhə ən böyük təhlükə Rusiyanın özüdür. Yalnız bir nigarançılıq var - o da coğrafi cəhətdən bu nəhəng ölkənin böyük nüvə potensialının taleyi ilə bağlıdır. Həmin silahlardan bir neçəsi terror təşkilatlarının əlinə keçməz ki? Bəşəriyyət "yağışdan çıxıb yağmura düşməz ki"?

Məsələ bundadır. Yoxsa ki, yerdə qalan şeylər çoxdan aydındır. O sırada Sankt-Peterburqda Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Putinin vasitəçiliyi ilə keçiriləcək görüşü də regional sülhə yox, müstəsna olaraq Kremlin hüduzsuz ambisiyalarının gerçəkləməsinə yönəlik tədbir kimi yadda qalacaq.

Buna əmin olmaq üçün daha bir neçə gün gözləməyə dəyməz.

İnsan haqları sxodkası

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Sən demə, 18 iyun bizdə insan hüquqları günü imiş, bu münasibətlə deputatxanada dinləmələr olacaqdır, orada deputatlar, parlamentdə təmsil olunan siyasi partiyaların nümayəndələri və QHT üzvləri iştirak edəcəkdir. Azərbaycanda bunun qədər karikatür, hər sözü yalan ikinci cümlə qurmaq mümkün deyildir. İnsan hüquqları, parlament, orda təmsil edilən siyasi qüvvələr, ümumiyyətlə siyasi qüvvələr, QHT-lər... Bakıda bunların hər hansı birini gören varsa, ona bəlkə yeni mikroskop qurğusu kəşfi münasibəti ilə ödül verilməlidir.

Hələ "dinləmə" sözünün özü lap kefdir. Guya Azərbaycanda iki nəfər bir-birini dinləyən varmış, üstəlik, hakimiyyət nümayəndələri xalqı dinləyirmiş. Əslində dünən ölüm xəbəri yayılan əski çekistin məşhur kino fondu söhbətlərindən də bilir ki, xalqı nəinki dinləyiblər, üstəlik yataq videolarına qədər çəkiblər. Ancaq bu dinləmə artıq başqa dinləmədir.

İndi sizə bir fakt yazım, özünüz də görün yapistlərin bu "insan haqları dinləmələri", siyasi partiya, QHT, deputatxana hoqqabazlıqları nə qədər mənalıdır. Özüm də təzə bilmisəm.

Düzü, YAP-ı heç vaxt bir siyasi qurum, partiya saymamışam, bunun əsl adını elə rəhbərliyindəki Sirus Təbrizli qoymuşdu, sitat gətirmək istəmirəm. O üzəndən, cəmiyyətimizin hər bir üzvü kimi mənə də YAP-da baş verənlər heç vaxt maraqlı olmayıb. Bunun 700 min üzvü də sabun köpüyü kimi bir şeydir, hakimiyyət dəyişsə hamıdan qabaqda qaçacaqlar. SSRİ dağılanda Azərbaycan Kommunist Partiyasının da 450 min üzvü var idi, biri səsinə çıxartmadı ki, a kişilər, bəs bu partiya necə oldu.

Uzun sözün qısa, belə ictimai diqqət olmadıqı üçün YAP daxili proseslər də gözümüzəndən qaçır. Ancaq maraqlı işlər varmış. Həbsdən azad edilən keçmiş deputat və YAP üzvü Güler Əhmədova təzəlikcə öz əski partiyadaşlarını qınayıbmış: "Məni bir anın içində az qala "xalq düşməni" elan edən YAP-ın bu qədər yüksək çinli funksionerinin belə bir çetenin içərisində olmağından qətiyyətlə "əsəbiləşmədiklər", onun ünvanına güldən ağır bir kəlmə işlətmədilər".

Güler xanım nəyə işarə vururdu? Sən demə, keçən il MTN mafiyası həbsə atılarda orda "Aztelekom"un baş direktoru Məhəmməd Məmmədov da var idi, bax, bu adam YAP-ın Mərkəzi Nəzarət Təftiş Komissiyasının sədri imiş! Məhəmməd müəllimi baş prokurorluğun korrupsiya ilə mübarizə idarəsi saxlayıbdır, əsas ittihamlar da elə deyəsən korrupsiya, yeyinti üzrədir, qalanı nədir, onu bilmirik.

İndi mən əziz oxuculara hər hansı siyasi partiyada mərkəzi nəzarət təftiş komissiyasının (qısaca MNTK yazaq) vəzifəsi nədən ibarətdir, o barədə arayış verim, yoxsa evdə bişməyib, qonşudan gəlməyə də hələ qoy-murlar - hardan biləcəksiniz? Yuxarıda yazdığım kimi, siyasi partiyalar, seçki sistemi məhv edilmiş avtoritar bir sistemdə yaşayırdı.

Demək, MNTK partiyaların nizamnaməsinə əməl olunmasına, rayon təşkilatlarının, üzvlərin, hətta sədrin hərəkətlərinə nəzarət edir, partiyaların maliyyə hesabatlarını hazırlayır və sairə. Deməli, YAP-ın fəaliyyətinə nəzarət edən qurumun sədri korrupsioner imiş. Bunu xüsusən də Səyavuş Novruzov və başqaları gerek nəzərə al-sın, şüşə evdə yaşayıb başqalarına - başqa siyasi partiyalardan qalan özəklərə daş atmasınlar. Çünki görürsən hərdən durub "Müxalif partiyalar maliyyə hesabatı vermir" deyər mızıldanırlar. Özlərinin maliyyə hesabatı verənləri oğru çıxıb. Həmçinin, YAP üzvlərinin guya nizamnaməyə uyğun davranışına nəzarət etməli adam korrupsionerdirsə, qalanları nə gündədir? Bunu xüsusilə ona görə yazıram ki, 700 min adamın içindən 7 təmiz adam tapıb çıxara bilməyib, yekə-yekə şəffaflıqdan, dövlətçilikdən-zaddan danışsınlar.

Buna sadəcə "vor-zakonlar iclas keçirib, oğru filan-kəsin adını əlindən alıblar" çərçivəsində baxanda hər şey yerində görünür. Hər şeyi öz adıyla çağıranda qəşəng görünür.

Elə bil deputatxanada insan haqları dinləməsi keçirilsən. Nəyə gerek? Belə işlərin gül kimi adı var: sxodka.

Azərbaycanın hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq elədiyi ölkələrdən biri və birincisi, məlum olduğu kimi, Rusiyadır. Bu əməkdaşlıq xüsusən də son illər xeyli dərəcədə genişləniib, Azərbaycan şimal qonşumuzun etibarlı silah alıcılarından birinə çevrilib.

O da faktıdır ki, imzalanan müqavilələr, demək olar, problemliz və vaxtında həyata keçməkdədir. Rusiya baş nazirinin müavini, bu ölkədəki hərbi-sənaye kompleksini kurasiya edən, Putinin yaxın adamı Dmitri Roqozinin az öncə qısa müddətdə Bakıya iki dəfə səfər etməsi məhz buna hesablanmışdı.

Artıq Rusiya tərəfi müqavilə ilə Azərbaycana çatdırılmalı olduğu "T 90C" tanklarının bütün partiyasını ölkəmizə təhvil verib. Belə bir açıqlamanı "Uralvaqonza-vod" korporasiyasının baş direktoru Oleq Sienko bildirib. Bu ilin sonunadək Rusiyanın Azərbaycana "BMP-3" piyadalar üçün döyüş maşınlarının verilməsini yekunlaşdıracağı da gözlənilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Rusiyadan böyük partiya silah və texnika alınması barədə hələ 2010-cu ildə müqavilə bağlanıb. Ekspertlər müqavilənin dəyərinin 1 milyard dollar həcmində olduğunu deyirlər.

Rusiyadan Azərbaycana bu kimi müasir ölüm saçan maşınların verilməsi haqda məlumatın məhz Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Peterburq görüşünə (20 iyun) sayılı günlər qalmış açıqlanması diqqət çəkməyə bilmir. Məsələ ondadır ki, hazırda Ermənistanın ən güclü həciri doğuran mövzulardan biri elə Moskva ilə Bakı arasında davam edən silah ticarətidir. İstisna deyil ki, belə xəbərlərin dövrüyyəyə buraxılmasının arxasında rəsmi Moskvanın erköyün Ermənistan və onun toplumuna müəyyən formada gözdağı vermək istəyi də gizlənilir.

Bu arada Ermənistanın üstəlik, prezidentlərin qarşısındakı görüşü ilə bağlı bədbin proqnozlar səslənməyə başlayıb. Məsələn, İrəvanda Milli Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru, tanınmış erməni politoloqu Manvel Sərkisyan hesab edir ki, Peterburq görüşü Ermənistan əslində zorla sınımb. Onun sözlərinə görə, "birmənalı şəkildə demək olar ki, Rusiya və Azərbaycan Qarabağ məsələsində hansısa anlaşma əldə edib".

"Faktiki şəkildə Qarabağa dair görüş formatı dəyişib, yenisi təklif olunub. Bu - faktıdır. Bunu ATƏT-in bəyanatı da təsdiq edir ki, təşkilat Peterburq görüşünün təşkili ilə məşğul olmur, bu, Vyana-dakı görüş formatı deyil. Artıq aydındır ki, mayın 16-da Vyana-da aparılan danışıqların nəticələri reallığa çevrilməyib. Azərbaycanın belə bir istəyi yoxdur:

Moskva İrəvana göz dağı verir?

Bakı və Kreml Qarabağ məsələsində anlaşılıb -

prezidentlərin görüşü öncəsi şok iddia

Peterburq danışıqları ərəfəsində informasiya müharibəsi şiddətlənir; Rusiyadan işğalçıya görüşqabağı iki bəd sürpriz; erməni politoloq: "İrəvan özünün bütün şərtlərindən imtina edib..."

Bakı həmişə olduğu kimi, istəyir ki, Rusiyanın əli ilə erməni respublikalarını (Ermənistanı və separatçı rejimi nəzərdə tutur - red.) neytrallaşdırsın" - politoloq qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, Ermənistan parlamentinin vitse-spi-keri Aduard Şarmazanov da də bəyan edib ki, Vyana öhdəlikləri yerinə yetirilmir, "ancaq nəticəsiz danışıqlar da heç olmayan danışıqlardan yaxşıdır". "Yeni hazırda zorla sınıran bir situasiya yaranıb. Danışıqlar prosesinin formatı artıq pozulub. Danışıqların bərpası üçün İrəvan tələb irəli sürmüşdü ki, təmas xəttində insidentlərin aradılması mexanizmləri tətbiq edilsin. Əgər indiki bu yoxdursa və Ermənistan bununla belə, danışıqlara girdirsə, demək, bu biza sınıran bir görüşdür" - Sərkisyan bildirib.

"Aprel müharibəsindən sonra erməni tərəfi özünün bütün bəyanatlarından, addım və şərtlərdən imtina etməklə qeyri-prinsipial mövqə göstərmiş - erməni analitik sonda diqqətə çatdırıb.

Əlavə edək ki, bu ərəfədə qonşuların təmas xəttində yeni nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi ilə bağlı Vyana əldə edilən ilkin anlaşmanın həqiqətən fiasko olması haqda məlumatlar yayılıb. İş ondadır ki, işğalçı Ermənistanın təhlükəsizliyinə və işğalın qalmasına xidmət edən bu yeni, eyni zamanda baha başa gələcək mexanizm məsələsinə Azərbaycanla yanaşı, Rusiya da soyuq yanaşır. Səbəb belədir: əgər o halda Azərbaycanın öz ərazilərini güc yolu ilə azad etmək imkanları məhdudlaşacaq-

sa, Rusiya da narahatdır ki, həmin mexanizmləri tətbiq etməklə Qərbin, ABŞ-ın Qarabağ konfliktinə nəzarət imkanları artacaq.

Bu mənada yeni mexanizm məsələsinin "sabotaj edilməsi"ni prezidentlərin Peterburq görüşü ərəfəsində rəsmi Kremlin İrəvana daha bir anti-sürpriz saymaq mümkündür. Maraqlıdır, Rusiya Ermənistanla gözdağı verirmi?

Suala bitkin cavabı yəqin ki, iki gün sonra alacağıq.

Yada salaq ki, iyunun 20-də Peterburqda prezident Vladimir Putin Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri - İlham Əliyev və Serj Sərkisyanla əvvəlcə ayrı-ayrılıqda görüşəcək. Sonra isə Qarabağa dair üçtərəfli görüş keçiriləcək.

□ Siyasət şöbəsi

Azərbaycan Ordusu cəbhəboyu irimiqyaslı təlimlər keçirəcək

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 2016-cı il üçün hazırlıq planına uyğun olaraq iyunun 19-dan 24-dək qonşuların idarəetmə orqanları, eləcə də birlik, birləşmə və hərbi hissələrin iştirakı ilə operativ-taktiki təlimlər keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi altında keçirilən təlimlərə 25000 nəfərədək şəxsi heyət, 300-dən çox tank və zirehli döyüş maşını, 100-dən artıq raket və ar-

tileriya qurğusu, 40-dək hərbi aviasiya və 30-dan çox hava hücumundan müdafiə sistemləri, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin gəmi birləşməsi və Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin bölmələri cəlb olunacaq.

Təlimlərin keçirilmə ərazisi olaraq cəbhəboyu zonada və

və döyüş uzlaşmasının səviyyəsinin artırılmasından ibarətdir.

Bu təlimlərin əsas xüsusiyyəti güclü müdafiəyə malik şərti düşmən nəzərə alınmaqla əməliyyatların silahlanmada olan yeni texnoloji vasitələrin və silahların geniş tətbiqi ilə keçirilməsidir.

Təlimlər zamanı qonşuların yüksək döyüşə hazırlıma səviyyəsinə gətirilmə qabiliyyəti, onların yenidən qruplaşması üzrə tədbirlərin keçirilməsi, həmçinin döyüş və maddi-texniki təminat məsələləri yoxlanılacaq.

Təlimin mərhələlərindən birində döyüş atışları yerinə yetiriləcək.

Tehranla Təl-Əviv arasında davam edən "soyuq müharibə"yə növbəti dəfə bu paytaxtların xaricdəki diplomatları da qoşulub və bir-birini ittiham edən mövqelərlə çıxış etməkdədirlər. Azərbaycandakı səfiri Möhsün Pakayinin İsrail əleyhinə səsləndirdiyi fikirlərə İsrailin Bakıdakı elçisindən cavab reaksiyası gəlib.

İrəvanın və İsrailin Bakıdakı diplomatları üz-üzə gəldi - qarşılıqlı ittihamlar

Möhsün Pakayinin "İsrail rejimi saxta rejimdir və bütün dünya üçün təhlükədir" ittihamına Dan Stavdan cavab gəldi: "İran rejimi ictimai şəkildə hüquqi proses olmadan yüzlərlə insanı edam etdirir"

Zahid Oruc: "Əgər yaxın aylarda Həsən Ruhaninin ayaqları altına İrəvanın qədim türk qalalarının yerində məşhur xalçalarımızı salsalar..."

İrəvanın Ermənistanla münasibətlərinə, vizasız gediş-gəlişin təbiiqinə Azərbaycandan da etirazlar bildirilib və hətta bu məsələ Milli Məclisdə geniş müzakirə olunub. İrəvanın diplomatı isə "Azərbaycan parlamentinin son iclasında parlamentarilər ümumilikdə İran-Azərbaycan münasibətinə müsbət yanaşıblar. Yalnız üç deputat tənqidi danışdı. Amma biz bunları nəzərə alaraq, parlamenti İran-Azərbaycan münasibətlərinə xələl gətirəcək qurum kimi təqdim etməməliyik" - deməklə kifayətlənib.

Deputat, Milli Məclisin Təhlükəsizlik, müdafiə və korrupsiya məsələləri komitəsinin üzvü Zahid Oruc isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Tehranın Ermənistanla əlaqələrindən bəhs

edən maraqlı fikirlər söylədi: "5 iyunda Tehrandə ən güclü ölkələrin yüksək nümayəndələrinə göstərilən iltifat və hörmətlə qarşılanan Edvard Nalbədyanın İrəvanla münasibətlərdə hansı məqsədlərə nail olmaq istədiklərini görmək o qədər də çətin deyil. Regional təhlükəsizlik proseslərində fəal rol oynamağa və Qərbin yeni açılış proqramlarında hər hansı şəkildə iştirak etməyə çalışsan, bununla geopolitika subyekti olmağa cəhdlər göstərən Ermənistanın çoxvektorlu siyasət anlayışını haradasa başa düşmək olardı. Lakin aprel döyüşlərindən sonra Moskvadan qopmaq istəyənlərin geniş xalq hərəkatına dönüşü fonunda İrəvanın Tehranla əlaqələrə nicat yolu kimi baxdığını aydın görmək olur. Söh-

bət təkə yeni sahib axtarışlarından və ruslara qarşı geopolitik alternativ yetişdirməkdən getmir. Onsuz da hava və torpaq məkanını bütövlükdə təslim etmiş bir ölkənin müstəqil xarici siyasət kursu heç nəyi dəyişmir. O bir yandan da vizasız gediş-gəlişdən kimin daha çox udacağı da bellidir. Hər halda 80 milyonluq bir ölkənin Qafqazlarda əsas marağını Azərbaycanla deyil, işğalçı bir ölkə hesabına qurmasının səbəbləri çoxdur. Uzun illər ərzində İran ermənilər üçün yol çəkib, qaz xətti inşa edib, enerji asılılığından qurtulmaqda əvəzsiz rol oynayıb və şübhə etmirəm ki, Qarabağda yanan qaz Təbrizdən gəlir. Əks halda özünü təcridə məruz qalmış separatçı bir bölgə özünü baş hamisindən öncə donub məhv olardı".

Z.Oruc global savaşın ən ağır dövründə Bakıdan Tehrana qarşı heç bir savaş cəbhəsinin açılmadığını xatırladı: "Ancaq buna baxmayaraq, Türkiyədən fərqli olaraq, İran Ermənistanın iqtisadi-siyasi xilasına çalışıb və onu arxa bağçası kimi bəsləyib. Strateji nöqtəyi-nəzərdən bunu belə izah etmək olardı ki, Qərbin çoxvektorlu planları fonunda Tehran da Qafqaza nəzərə alınmadan savaşır. Lakin 4 günlük müharibədən sonra bizim şübhə qonuşlarımız - din qardaşlarımız Azərbaycanın hərbi gücü və Qarabağı öz nəzarətinə qaytarması perspektivinə yenidən baxaraq, Yerevan cəbhəsini gücləndirmək üçün son addımlara əl atıblar. Əhmədiyyə dövründə müxtəlif dini-siyasi təxribatçıların rəsmi Bakının hər bir hərəkatını Xəzərdə strateji balansını pozması və sionist birliklərinə meydan verməsi kimi qe-

"Həmməruzəçilərin bu iddiası Ermənistanın maraqlarına xidmət edir"

AŞ PA Monitoring Komitəsinin 2-5 aprel savaşı ilə bağlı faktaraşdırıcı missiyası təccüb doğuran məlumat açıqlayıb; Elxan Süleymanov: "Onlar AŞPA-nın 26 yanvar 2016-cı ildə qəbul edilmiş və işğal faktını özündə ehtiva edən 2085 sayılı qətnaməsinə istinad etməyiblər".

"AŞ PA Monitoring Komitəsinin 20 iyun tarixli iclasında Ermənistan üzrə həmməruzəçilər Alan Meale (Böyük Britaniya, Sosialistlər qrupu) və İtalyalı Cüzeppe Galatinin (İtaliya, EPP qrupu) 10-12 may tarixlərdə Yerevana faktaraşdırıcı səfərlərinin nəticələri ilə bağlı məlumatları təqdim olunacaq. Məlumatda aprel ayının əvvəlində cəbhədə baş vermiş dördgünlük müharibəyə diqqət ayrılıb". Bu barədə deputat, AŞ PA-dakı Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, AVCIYA prezidenti Elxan Süleymanovun yaydığı açıqlamada bildirilir.

Musavat.com-un məlumatına görə, Elxan Süleymanovun açıqlamasında qeyd edilir: "Səfərin nəticələri ilə bağlı açıqlanan məlumatda diqqəti çəkən məqam odur ki, həmməruzəçilər Dağlıq Qarabağ probleminə yer ayırsalar da, Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğal edilməsi faktına toxunmayıblar. Onlar AŞPA-nın 26 yanvar 2016-cı ildə qəbul edilmiş və işğal faktını özündə ehtiva edən 2085 sayılı qətnaməsinə istinad etməyiblər.

Ümumiyyətlə, AŞ PA-nın həm Azərbaycan üzrə, həm də Ermənistan üzrə həmməruzəçiləri Azərbaycan torpaqlarının işğalı ilə bağlı təccüb doğuran mövqə nümayiş etdirirlər. Hər iki ölkə üzrə həmməruzəçilər Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan dövləti tərəfindən işğal edilməsi və indiyədək Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal altında saxlanması faktından, bu məsələnin onların mandatına aid olmaması bəhanəsi ilə yan keçirlər.

Torpaqların dinc yolla azad edilməsi və sülh danışıqlarının uğurla nəticələnməsi üçün bütün beynəlxalq təşkilatlar beynəlxalq hüququn əsas prinsiplərini üstün tutaraq Ermənistanı işğala son qoymasını və torpaqları azad etməsinə tələb etməlidir. Bu barədə AŞ PA konkret olaraq 2085 (2016) sayılı qətnamə qəbul edib. Çox təəssüf ki, hər iki ölkənin həmməruzəçiləri bu tələbləri ön plana çəkmir və öz məruzələrində istifadə etmirlər.

Digər tərəfdən, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi məsələsinin yalnız ATƏT-in Minsk Qrupunun səlahiyyətində olması bəhanəsi ilə digər beynəlxalq qurumlarda, o cümlədən AŞ PA-da müzakirə edilə bilməməsinə dair iddialar birbaşa Ermənistan maraqlarına xidmət edir. AŞ PA-da üzv dövlətlər arasında ayrışdırıcı yola verilməməlidir və əgər Azərbaycan həyatı vacib problemini AŞ PA-da həll edə bilmirsə, bu hal xalqımızda AŞ-ya qarşı inamsızlıq yaradır".

□ E.MƏMMƏDLİ

bul etməsi Ruhaninin hakimiyyətə gəlməsi ilə dayandırılmasa da, son aylar ərzində Tehrandə köhnə zamanın siyasi prinsiplərinə qayıdış baş verib. Hər vaxt nüvə qalmağalından çıxıb dünya birliginə yeni statusda qayıtmaq istəyən bir dövlət fars imperiyasının belli diplomatik ssenarilərini dövrüyyəyə qaytarıb. Azərbaycanı Qərbin enerji portnyoru qismində görmək indi qonşularımızı əvvəlki zəmindən daha çox narahat edir. Üstəlik, Qarabağ məsələsində və regional hərbi-siyasi balansın qorunmasında nəyin bahasına olursa olsun iştirak marağı keçmişdə formal da olsa bir müddət bütövlüyümüzü müdafiə etmək xəttindən indi İrəni kənarlaşdırır. Ona görə də Nalbədyan sanki Bakıya üzünü tutaraq "İrana Qarabağ məsələsində balanslı mövqeyi" nə görə təşəkkür edir. Yəqin təccübləndiniz ki, torpaq bütövlüyü hansı balanslı diplomatiya

kursu ilə izah oluna bilər? Lakin görünür, Ruhanini Sərkisyanaya salam göndərməyə vadar edən Azərbaycandır. Onsuz da dünyada siyasi tənhalıq ömrü yaşayan, son aylara psixoloji vəziyyətinə görə sarsırını xatırladan erməni rəhbərinə atəşli salam göndərən yeganə prezident İran lideridir". Deputat bir məqamı da vurğuladı: "Əgər yaxın aylarda Həsən Ruhaninin ayaqları altına İrəvanın qədim türk qalalarının yerində məşhur xalçalarımızı salsalar, onda rəsmi Bakının xarici siyasətində hansı korreksiyalar aparılacağını təyin etmək çətin olmayacaq. Hər halda Qarabağın işğalı təkə İrəvanın maraqlarına yaramırmış. Ərazi bütövlüyü təmin olunmuş Azərbaycanın iddialarının genişlənməyindən çoxları narahatdır. Ona görə də İran ermənilər vasitəsilə Azərbaycan ərazilərinin işğalında iştiraka üstünlük verir".

□ E.PASASOY

• ran prezidenti Həsən Ruhaninin təcavüzkar Ermənistanla planlaşdırılan səfəri, son vaxtlar Tehranda İrəvana dəstək karakterli davranışı Azərbaycan iqtidarı və cəmiyyətində narazılıq yaradıb. Hakimiyyətə yaxın media orqanları, ayrı-ayrı deputatlar və vəzifəli şəxslər yaxın qonşumuz olan müsəlman ölkəsi İranın işğalçı Ermənistanla yaxınlaşmasından narazılığı ifadə etməkdədirlər. Hiss olunur ki, rəsmi Bakı Həsən Ruhaninin Ermənistanla səfərini heç də yaxşı qarşılamır.

Bəs müxalifət düşərgəsi hakimiyyətin bu narahatlığını haqlı sayırmı, bölüşürmü?

ADP sədri Sərdar Cəlalov bildirdi ki, birincisi, beynəlxalq hüquqa görə beynəlxalq hüququn subyektləri olan bütün dövlətlər öz xarici və daxili siyasətlərini aparmaqda suverendir, başqa bir dövlətin iradəsinə tabe deyillər. İkincisi, iki dövlət arasında əlaqələr üçüncü dövlətin əleyhinə yönəlməz: "Buradan aydın olur ki, İranın Ermənistanla əməkdaşlıq etməsi beynəlxalq hüquqa uyğundur. Bizim buna etiraz etmək ixtiyarımız yoxdur. Amma Ermənistanla İran arasında əməkdaşlıq Azərbaycan dövlətinin əleyhinə istiqamətlənib və Azərbaycan dövlətinin əleyhinə işləyəcək, onda beynəlxalq hüquqla Azərbaycan dövləti birmənalı şəkildə bu əlaqələrin əleyhinə çıxmalıdır. Bunun üçün isə biz ortalağa sükut qoymalıyıq. Sadəcə, "İranla Ermənistanın ya-

xınlaşması düz deyil" deməklə bu iş alınmaz. Biz İranla Ermənistan arasında əlaqələri tənqid edirik və bu əlaqələrin Azərbaycan dövlətinin maraqlarına uyğun olmadığını iddia edirik, konkret olaraq sübutlar təqdim etməliyik. Məsələn, indiki şəraitdə Ermənistanla hərbi əməkdaşlıq edən bütün dövlətlərin bu addımı Azərbaycan dövlətinin maraqlarına ziddir. Ona görə ki, Ermənistan Azərbaycanla müharibə vəziyyətindədir. Əgər Ermənistanla hərbi dəstək karakterli addım İran tərəfindən atılarsa, Azərbaycan mütləq buna öz etirazını bildirməlidir və etirazda haqlıdır".

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev isə bildirdi ki, İran dövləti müstəqil siyasi-hüquqi vahiddir. Xarici siyasət kursunu öz maraqlarına uyğun qurmaq haqqı var. Biz onların daxili işlərinə qarışa bilmərik. Bu məsələnin beynəlxalq davranış münasibətlərinə dair

Müxalif partiya sədriləri hakimiyyəti haqlı sayır

Sərdar Cəlalov: "Ermənistanla hərbi dəstək karakterli addım İran tərəfindən atılarsa, Azərbaycan mütləq buna öz etirazını bildirməlidir"

Əli Əliyev: "Azərbaycan rəsmi çevrələrinin narahatlığına haqq qazandıraram"

rəsmi tərəfidir. Lakin məsələnin mənəvi və digər aspektləri mövcuddur: "İran prezidenti İslam respublikasının təmsilçisidir və davranışları ictimaiyyətə nümayiş etdirir. Kitabımızla tənzimlənməlidir. Qurani Kərimdə isə müsəlmanlara birbaşa əmr mövcuddur. Təqribən belə-

dir: "Onlardan (yəni başqa dinlərdən olanlardan) özlünüzə dost tutmayın". Bu, məsələnin İlahi tərəfi. İslam dini daxili vəziyyəti dəyərləndirdikdə, İran İslam dövləti olmaqla yanaşı, dünyada Cəfəri cərəyanlı dövlət ideologiyasına malik yeganə təmsilçisidir. Azərbaycan

ərazisində say etibarilə şiələrin çox yaşadığı ikinci dövlətdir. İran dünyada ən çox Azərbaycan türkü yaşayan dövlətdir. Erməni tərəfi isə İran vətəndaşı olan türklərin Şimalda yaşayan qardaşlarına məxsus torpaqların 20%-ni qəsb etmiş, insanları qətlə yetirmiş, 1 milyon insanı yalnız son 30 ildə dədə-baba yurdundan qovmuş, dünyanın aparıcı xristian dövlətlərinin Türk-İslam aləminə aid 2 dövlətə- Türkiyə və Azərbaycana qarşı təzyiqlər üçün maşa rolunu oynayan mənfur bir dövlətdir. Bunları cənub qonşularımız bilməmiş deyil".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, belə tarixi şəraitdə Ermənistanla bağlı qonşu İranın mövqeyindən rahat-sız olmağın yeri, əsas vardır: "İran deyilən realiaqlar daxilində Azərbaycan-Ermənistan müharibəsində ən azı Türkiyə qədər, bir qədər

də aşırı prinsiplial mövqə qoymalıdır. Biz ən azından qardaş dövlətdən bunu umuruq. Düzdür, son dövrlər İran hakim çevrələrinin sərgilədiyi mövqə, İran-Azərbaycan əlaqələri iqtisadi, ticari, lojistik və bir sıra digər məsələlərdə xeyli irəli gedə bilib. Lakin İran dövləti işğalçıya qarşı siyasətində ardıcıl olmalıdır. Başa düşülür ki, yeganə həmsərhəd xristian dövləti ilə xoş münasibətlər İranın çıxarlarına uyğun görünür. Mənə görə bu halda ilahi ədalətə söykənmək daha doğru olardı. Qəsbkarı heç bir halda rühlandırmaq olmaz. İran siyasi çevrələri imamımız Əlinin qəsb edilmiş Vilayətini qoruduqları qədər də, bizim təcavüzə məruz qalmış hüquqlarımızı da düşünməlidirlər. Azərbaycan rəsmi çevrələrinin narahatlığını başa düşürəm və tam şəkildə haqq da qazandıraram".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Xanım deputatın qətlinin pərdəarxası - yenə də müsəlmanlar?

Co Koksun qətlinin motivləri bəlli olmasa da, müxtəlif versiyalar var

• yunun 16-da Böyük Britaniyada Leyboristlər Partiyasının xanım deputatı, 41 yaşlı iki uşaq anası Co Koksun qətlə dünyə gündəmini silkələdi. Koks Birstall şəhərində hücumə məruz qalıb. Naməlum şəxs millət vəkilinə atəş açdıqdan sonra ona bir neçə bıçaq zərbəsi endirib. Hücum şəhər kitabxanasının yaxınlığında, Koksun seçicilərlə görüş keçirdiyi zaman, onlarla şahidin gözü qarşısında törədilib.

Koks helikopterlə xəstəxanaya çatdırılsa da, onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. İnsident zamanı həmçinin 77 yaşlı kişi yaralanıb, lakin onun həyatı üçün təhlükə yoxdur. Dəhşətli qətlə bağlı bir sıra versiyalar irəli sürülüb. Hadisənin Koksun seçicilərlə görüş keçirdiyi zaman törədildiyi deyilir. Şübhəli şəxs qismində Tommi Meyr adlı şəxs saxlanılıb. Onun kimliyi barədə hələ ki dolğun məlumat verilmir. Qətlin də motivləri açıqlanmayıb. Əsas versiyalardan biri seçki kampaniyasına görə deputatın öldürülməsi ilə bağlıdır.

Bu hadisədə də müsəlman izinin axtarılaçağı istisna olunmur. Çünki son aylarda bu, adi hal alıb. Belə ki, xristian ölkələrinin hansında bu tipli hadisələr törədilirsə, ilk növbədə bunu müsəlmanların üzərinə atmaq cəhdləri olur. Son olaraq, ABŞ-da 50 nəfərin ölümü ilə bağlı baş verən faciə dediklərimizin sübutudur.

Səbiq MTN-çi İlham İsmayil bildirdi ki, XXI əsrin

əvvəllərindən başlayaraq dünyada baş verən terror hadisələrinin əksəriyyəti İslam bayrağı altında olan şəxslər tərəfindən törədilib: "Heç bir sübut olmadan, hansısa terror təşkilatı məsuliyyəti öz üzərinə götürmədən terror hadisələrinin müsəlmanların üzərinə atılması adi hal alıb. Burada bəzi əsaslar da var. Avropalılar qınasaq da, onların müəyyən əsasların olduğunu unutmamalıyıq. Fakt ortaldır. Hazırda ən təhlükəli İŞİD da İslam bayrağı altında fəaliyyət göstərir. Ona görə də bu hadisədə də müsəlman izinin axtarılaçağı gözləniləndir. Ancaq bunun İslama aidliyi yoxdur. Bundan o tərəfə bəraətimiz yoxdur. Bunu edə bilsələr,

bu da böyük şeydir. Amerika prezidenti Barak Obama İslamı qaralamağın əleyhinədir. Başqa ölkə rəhbərləri olsaydı, bəlkə də belə etməzdilər. Amma Obama ABŞ terroruna görə belə addım atmadı. Prezidentliyə namizəd Donald Trampın çıxışları çox şeydən xəbər verir. Xanım deputatın qətlə ilə bağlı müsəlmanların ittiham olunması qıcıq yaratmamalıdır. Çünki bunun əsası var. Ola bilsin ki, hansısa siyasi fəaliyyətlə bağlı bu qətl törədilsin. Amma Avropada, xüsusən də Böyük Britaniya kimi hökumətdə kiminsə siyasi fəaliyyətinə görə qətlə yetirilməsi inandırıcı gəlmir. Özəl səbəblər də burada ola bilər. Avropa deputatları öz şəxsi həyatlarını sərbəst aparırlar. Hər şey mümkündür. Şəxsən mən onun siyasi fəaliyyətinə görə qətlə yetirilməsinə inanmıram. Çünki belə hal Avropa üçün xarakterik deyil".

Politoloq Şahin Cəfəri siyasi qətlərin Britaniya tarixində nadir hadisə olduğunu düşünür: "Sonuncu belə hadisə 1990-cı ildə baş verib

və "İrlandiya Respublika Ordusu" terror təşkilatı tərəfindən mühafizəkar deputat öldürülüb. Bu baxımdan siyasi qətlər Böyük Britaniya siyasi tarixində nadir hadisədir. Düzdür, xanım Koks qətlə yetirən şəxsin psixikasının yerində olmadığı və olayı siyasi motivlə törətmədiyi barədə xəbərlər yayılıb. Lakin hadisənin "Brexit" - Böyük Britaniyanın Avropa Birliyində qalıb-qalmayacağına dair referendumdan 1 həftə əvvəl baş verməsi diqqətdən kənar qoyula bilməz. Xanım Koks "Brexit" in aktiv əleyhdarlarından biri olub. Qatilin ona atəş açarkən "Öncə Britaniya!" deyə qışqırdığını söyləyən şahidlər var. "Öncə Britaniya" "Brexit" in fəal tərəfdarı olan radikal sağ partiyanın adıdır.

Ona görə də bu olayda siyasi motivi istisna etmək yanlış olardı. Hadisə ölkəni sarsıtdı və hər kəsdə xanım Koks və onun ailəsinə acıma duyğusu yaradıb. Təsədüfi deyil ki, "Brexit" in tərəfdarları da, əleyhdarları da təbliğat kampaniyalarını dayandırdılar. Bu olayın referendumun nəticələrinə təsir edib-etməyəcəyi indi əsas maraq doğuran mövzudur. Bəzi "Brexit" tərəfdarlarının acıma duyğusundan təsiri ilə öz mövqelərini yenidən baxacağı istisna olunmur. Ölkədə Avropa Birliyindən çıxmağın tərəfdarları və əleyhdarları arasında fərq çox az olduğundan, bu qətl hadisəsinin səsvərmənin nəticələrinə təsir edə biləcəyini düşünürəm".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

İşğalçı Ermənistanda Rusiya əleyhinə etirazlar davam edir. Maraqlıdır ki, daha çox ictimai səviyyəsində özünü göstərən etirazlara altdan-altdan rəsmi strukturlar tərəfindən də dəstək verilməkdədir. Rusiyadan narazılıq son olaraq Rusiya ilə Ermənistan arasında birgə hava hücumundan müdafiə sisteminin (HHM) yaradılması məsələsində özünü göstərməkdədir.

Vladimir Yevseyev

Bəllidir ki, Ermənistanda bu sazişin parlamentdə ratifikasiyası əleyhinə aksiyalar keçirilib və sənədin ratifikasiyası qeyri-müəyyən müddətə qədər təxirə salınıb. Paralel surətdə Rusiyanın Ermənistanadakı hərbi mövcudluğu əleyhinə etirazlar səngimir. Etirazçılar həmçinin, Moskvanı Azərbaycanı silahlandırmaqda ittiham edərək, onunla müttəfiqliyin Ermənistanın maraqlarına zidd olduğunu bəyan edirlər.

Əlbəttə ki, bu kimi iddialar əsassızdır və Moskvadan Azərbaycan qarşısında, həm də belə görünür ki, prezidentlərin Sankt-Peterburq görüşü ərəfəsi daha çox güzəşt qoparmağa hesablanıb. Hər halda, bunu bilməyən yoxdur ki, Ermənistan adlı qondarma dövlətin bu gün virtual mövcudluğunun da, onun Azərbaycana qarşı işğalçı siyasətinin yeganə qarantı da məhz Rusiyadır.

Odur ki, Ermənistanda anti-Rusiya etirazları rahat şəkildə Moskvaya qarşı nankorluq aktları kimi də qiymətləndirilə bilər. Bunu artıq rusiyalı ekspertlər də görməyə və nankor ermənilərə xəbərdarlıqlarla çıxış etməyə, onlara yerlərini göstərməyə başlayıblar.

"Ermənistanda Rusiya ilə birgə ortaq hava hücumundan müdafiə sisteminin yaradılması əleyhinə etirazlar ya orada bəzi qüvvələrin Rusiya əleyhinə məqsədli siyasətinin nəticəsidir, ya da bu gün Moskvanın Ermənistanadakı hərbi mövcudluğunun nə dərəcədə vacib olmasının dərk edilməməsinin məhsuludur". Bu sözləri **tanınmış rusiyalı hərbi ekspert Vladimir Yevseyev** "Vestnik Kavkaza" nəşrinə açıqlamasında Ermənistandakı anti-Rusiya isteriyasını şərh edərkən deyib.

Qarabağ

rindən yazan "EuObserver" internet nəşrinə açıqlamasında deyib (Virtualaz.org). "Biz Ukraynanın ardınca Avropa İttifaqı ilə Assosiasiya sazişini imzalamağa hazırlaşırıq. Ancaq Rusiya prezidenti Vladimir Putinin şantajına görə son anda fikrimizdən daşındıq" - erməni diplomat etiraf edib.

Onun sözlərinə görə, Putin Ermənistan hökumətini destabilizə etməklə və Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın tərəfini tutmaqla hədələyib. "Yəqin ki, bizim Avropa Birliyi ilə sazişdən imtina etməyimiz Ukraynada baş verənlərlə müqayisədə ödədiyimiz o qədər də baha qiymət deyil" - o əlavə edib.

Rusiyalı hərbi ekspert Ermənistanı Türkiyə və ABŞ-la qorxutdu

"İrəvan Moskva ilə hərbi əməkdaşlıqdan imtina edə bilməz, ermənilər heç vaxt buna getməzlər, çünki..."; işğalçı ölkənin zərəm Avrasiya Birliyinə qoşulmasının yeni pərdəarxası - Qarabağa görə imiş...

"Bu məsələni qızıqdıranlar iki ölkənin HHM sistemlərinin birləşdirilməsinin real imkanlarını təsvir eləmir və məsələni belə qoyurlar ki, guya bu, Ermənistanın suverenliyini pozacaq. Dəqiq anlamaq lazımdır ki, əgər Rusiya öz qoşunlarını Ermənistandan çıxarsa, o zaman respublikanın ciddi HHM sistemi olmayacaq. Xüsusən də Türkiyə ilə potensial konflikt nəzərə alınarsa, bunun nə demək olduğu aydındır yəqin ki. Odur ki, bütün bunları o adamlar deyir ki, Ermənistanın milli maraqlarını başa düşməzlər" - ekspert qeyd edib.

Analitik daha sonra İrəvanın Rusiya hərbi mövcudluğundan götürdüyü qazancları diqqət yönəldib: "Ermənistanda sərhəd xidməti əməkdaşları da daxil, rusiyalı hərbi qulluqçuların mövcudluğu Türkiyə ilə konfliktdən qaçmaq üçün yeganə zəmanətdir. İrəvan Moskva ilə hərbi əməkdaşlıqdan imtina edə bilməz. Bu, təslim olmaq kimi bir şey olardı. Ermənilər heç vaxt buna getməzlər. Bu mənada heç bir halda ayrı-ayrı erməni siyasətçilərinin bəyanatları ilə respublikanın milli maraqlarını qarşıdırmaq lazım deyil.

Rusiya hərbi qüvvələrinin Ermənistanda varlığı onun müstəqil və suveren dövlət kimi qalması üçün həyati dərəcədə vacibdir. Qoşunların çıxarılacağı təqdirdə Ermənistanın suverenliyinin qalacağına zəmanət yoxdur".

"Əlbəttə ki, potensial alternativ var - ABŞ. Ancaq bu variant nə dərəcədə yaxşıdır, onu ABŞ-ın qoşun yeritdiyi dövlətlərin nümunəsindən görmək olar: bundan sonra həmin ölkələrdə bəzən hakimiyyətlər devrilib, bunu ardınca isə dövlətçiliyin məhvi baş verib. Bunun ən parlaq nümunəsi - Liviyadır. Bu nümunə Ermənistan üçün dərc olmalıdır" - rusiyalı təhlilçi fikrini tamamlayıb.

Ermənistanın bir dövlət olaraq Rusiyasız mövcud ola bilməyəcəyini bu faktdan da görmək olar. Söhbət rəsmi İrəvanın ilyarım öncə Moskvanın təhdidi ilə Avropa Birliyi ilə assosiasiya sazişindən imtina edib Avrasiya Birliyi və Gömrük İttifaqına qoşulmasından gedir.

"Ermənistan Assosiasiya sazişini imzalamağa hazır idi. Lakin Rusiya prezidenti Vladimir Putinin hədələrindən çəkilib bunu etmədi". Bu barədə adının açıqlanmasını istəməyən erməni diplomatlarından biri Avropa İttifaqı məsələlə-

Xatırladaq ki, Ermənistan 2013-cü ilin payızında Aİ ilə Assosiasiya sazişinin imzalanması ərəfəsində mövqeyini kəskin dəyişib. Bu, prezident Serj Sərkisyanın qəfil Moskvaya çağırılmasından sonra baş vermişdi. Sərkisyan Moskvada Putinlə görüşəndən sonra elan etmişdi ki, Ermənistan Avrasiya İttifaqına qoşulmağa qərar verib.

Sonradan məlumatlar yayıldı ki, Putin Sərkisyanı Azərbaycan tanklarının Qarabağa doğru necə irəliləyəcəyini əks etdirən planı göstərmişdi, deyib ki, bu halda Rusiya Ermənistanın tərəfində olmayacaq. İndi "EuObserver" qeyd edir ki, Ermənistan Putinin təhdidləri qarşısında qərarını dəyişsə də, aprelin əvvəllərində Qarabağda hərbi əməliyyatlar hər halda alovlandı...

Yuxarıdakı faktlardan da bir daha göründüyü kimi, əslində Ermənistanda Rusiyaya qarşı etirazlar sırf imitasiya xarakteri daşıyır və blefidir. Əgər işğalçı ölkə Rusiya ilə 50 illiyinə (2048-ci ilədək) hərbi müttəfiqlik müqaviləsi imzalayıbsa və bu müqavilənin ləğvini ağıllına belə gətirmirsə, üstəlik, Kremlin Avrasiya layihələrində iştirakını məmnuniyyətlə davam etdirirsə, onun öz müttəfiqindən gileyilməsi ciddi təsir bağışlaya bilməz.

Azərbaycanın ATƏT-dəki nümayəndəliyindən Qarabağ bəyanatı

"Ədalət olmadan, beynəlxalq qanunlara riayət edilmədən, ölkələr bir-birinin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmət etmədən sülhün bərqərar olması mümkün deyil". Bu barədə Azərbaycanın ATƏT yanındakı daimi nümayəndəliyinin Vyanada keçirilən təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq forumundakı bəyanatında deyilir.

"Uzun sürən silahlı münaqişə şəraitində siyasi məsələlər üzrə razılıq olmaması insan haqları və humanitar haqlara uzun müddət ərzində və bilərəkdən riayət olunması ilə bağlı problemlərin həlli üçün bəhanə kimi istifadə oluna bilməz. Əhalinin yerdəyişməsi və xarici hərbi işğalla mürəkkəbləşən silahlı münaqişələrdə mülki şəxslə-

rin müdafiəsinə xüsusi diqqət ayrılmalıdır" - bəyanatda qeyd olunur.

Azərbaycanın daimi nümayəndəliyi işğal altındakı ərazilərimizdə qanunsuz təcürbə və köçürmə siyasətinə son qoymağa və məcburi köçkünlərin öz evlərinə təhlükəsiz şəkildə qayıtmasını təmin etməyə çağırıb. "Cəzasızlıqla mübarizə yalnız cina-

yətlərin təqibi və günahkarların məsuliyyətə cəlb olunması üçün deyil, həm də sabit sülh

və barışıqın təmin olunması üçün vacibdir", - deyərək bəyanatda vurğulanır.

ANS-də “yarpaq tökü”

Bir gündə iki jurnalist telekanalı tərk etdi, rəhbərlik isə ziddiyyətli açıqlamalar verir

Əməkdar jurnalist Ləman Ələşrəfqızının işdən getməsinə ANS Şirkətlər Qrupu prezidentinin media üzrə müşaviri Mais Məmmədov reaksiya verib. Publika.az-a açıqlamasında müşavir deyib: “Mən bu saat ona zəng edirəm ki, məsələni aydınlaşdırım, amma telefona cavab vermir. Adam dalaşar da, barışar da. Amma bir xırda məsələnin üstündə başqa yaxşıqların üstünə qara “kraska” çəkməz. Keçən il bütün kollektiv yığış xahiş etdi ki, ona Əməkdar jurnalist adı verilsin. Bunu kim elədi? Əlbəttə ANS. İndi bu yaxşıqların qabağında gedib ağzına gələni yazmaq düzgün deyil axı”.

“L.Ələşrəfqızı yenidən ANS-ə qayıdarsa, işinə bərpə olunacaqmı” sualına M.Məmmədovun cavabı belə olub: “Hirsənib, soyuq su içsin, qayıtsın işinə”.

M.Məmmədov AzVision.az-a isə bildirib ki, Ləman Ələşrəfqızı işdən çıxmayıb. “Ləman işdən çıxmayıb, onu işdən çıxardılar. Bunlar tam fərqli məsələlərdir”.

Qeyd edək ki, jurnalist işdən getməsi barədə sosial şəbəkədə yazıb və ANS rəhbərliyini ittiham edib: “20 ildir jurnalistikadayam. Şükür Allaha, bu sahədə fəaliyyətim göz qabağındadır. Nə plagiatlığım oldu, nə adımdan sui-istifadəm. “Zərdabi” mükafatını da, “Əməkdar jurnalist” adını da utana-utana yox, alın tərilmə qazandım. Dekabrdan bu yana hazırladığım sənədli filmlər də düşünürəm ki, mənə yaradılmış imkan daxilində yetərincə maraqlı işlərdir. Artıq filmin sonuna gəldim. Sözü hər cür anlaşılan mənasında işim bitdi. Bu işi qiymətləndirənlərə “sağ olun” deyirəm, görməzdən gələnləri vicdanları ilə baş-baş buraxıram. Bu müqəddəs bayramda Allah hər kəsin ürəyincə versin! Hər şeydən çox yoruldu - haqsızlıqdan, ədalətsizlikdən, başında üçcə dəne tükəndən başqa heç nəyi olmayanların hikkəsindən, mənəm-mənəmliyindən, çığır-bağırından. Jurnalistikani isə sevirəm və çoxlarının acığına hələ uğurlarım qabaqdadır!”

“Yeni Müsavat”a açıqlamasında isə M.Məmmədov son zamanlar ANS-dən kütləvi qopmaların səbəbinə toxunub. Deyib ki, bu barədə kanaldan gedənlərdən soruşsaq, daha yaxşı olar: “Ləman çıxıb getdi ANS-dən. Onu kim əməkdar jurnalist elədi? Biz. İndi kiminləsə dalaşdı, çıxdı getdi. Özü bilər. Dalınca qaçaq?”

Dünən ANS-in daha bir tanınmış aparıcısı Tünzalə Rafiqızı da kanaldan ayrılıb. O da bu barədə sosial şəbəkədə status paylaşıb. “Hər başlanğıcın bir sonu olur, başladı və bitdi. Şükürlər olsun ki, alım açıq, üzüm ağdır. Yeni başlanğıc isə uzaqda deyil. Hər kəsə uğurlar. Mən yoluma, siz yolunuza”- deyər, qeyd edib.

Qeyd edək ki, T.Rafiqızı kanalın efirində yayımlanan “Hesab vaxtı” verilişinin aparıcısı-müxbiri olub.

Bundan qısa müddət öncə isə “Nəzər nöqtəsi” verilişinin aparıcısı İlhamiyyə Rza, eləcə də Səbinə Ağayeva kanaldan ayrılıbmışdı.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, ANS-dən baş verən qopmaların əsas səbəblərindən biri yaradıcılıq mühitinin qeyri-azadlığı, məvacibin aşağı olması və bir çox hallarda rəhbərliklə işçilər arasındakı fikir ayrılığıdır. Sonuncu problem isə ilk iki problemdən qaynaqlanır. Bundan başqa, saytlar yazır ki, L.Ələşrəfqızı ilə ANS-in vitse-prezidenti Seyfulla Mustafayev arasında mübahisə yaranıb. Buna səbəb əsasən ümumiyyətlə, ANS rəhbərliyindəki şəxslərin işçilərlə münasibətində fərqli prinsiplərə əsaslanmalarından qaynaqlanır. Bu da zaman-zaman kanaldan qopmalarla müşayiət olunur.

Belə məqamlarda isə ANS rəhbərliyində təmsil olunan 3 nəfər mediaya hər hansı açıqlama verməməyə çalışır. Daha çox ANS prezidentinin köməkçisi Mais Məmmədov jurnalistlərdən gələn zəngləri cavablandırır. Amma gördüyünüz kimi; hər sayta bir cür açıqlama verməklə. Son olaraq isə bilinmir ki, jurnalistlər kiminləsə dalaşdı kanaldan çıxıblar, ya rəhbərlik tərəfindən çıxarıblar.

□ Sevinc TELMANQIZI

Bir çox ekspertlər Azərbaycanı aqrar ölkəyə çevrilməsinin mümkünlüyü barədə danışırlar. Azərbaycanın sovet dövründə kənd təsərrüfatı sahəsində təcrübəsi və uğurları olub. Azərbaycanda bu ilin yanvar-may aylarında kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı illik müqayisədə 5,8%, o cümlədən bitkiçilik sahəsində 24,0%, heyvandarlıqda isə 3,3% artıb.

Azərbaycan aqrar ölkəyə

çevrilə biləcəkmiz...

Natiq Cəfərli: “Bunun üçün ciddi hökumət, təşviq proqramları və dəstək lazımdır”

Maraqlıdır, doğrudan da Azərbaycan aqrar ölkəyə çevrilə biləmi? Azərbaycanın aqrar ölkəyə çevrilməsi iqtisadiyyatımıza müsbət təsir edəcəkmi?

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli Azərbaycanı aqrar ölkəyə çevirmək üçün qısa, orta və uzunmüddətli inkişaf proqramlarına ehtiyac olduğunu dedi: “Azərbaycanın kənd təsərrüfatı sahəsində tarixi yaddaşı və ciddi uğurları var. SSRİ dövründə SSRİ bazarlarının böyük bir hissəsini kənd təsərrüfatı məhsulları ilə Azərbaycan təmin edirdi. Azərbaycanın böyük pambıqçılıq sənayesi var idi. Azərbaycan SSRİ-də pambıq istehsalında Özbəkistandan sonra ikinci yerdə idi. Yeni belə bir tarixi yaddaşımız, potensialımız var. Amma bunu həyata keçirmək üçün ciddi hökumət, təşviq proqramları və dəstək lazımdır. Qısa, orta və uzun müddətli inkişaf proqramları qəbul etmək lazımdır. Düzü, bu günə qədər regionların inkişaf proqramı çərçivəsində müəyyən qədər işlər görüldü. Amma çox təəssüf ki, bu ciddi effekt vermədi. Buna görə də kənd təsərrüfatı sahəsində, aqrar sahədə böyük çətinliklər yarandı. O problemlər həll olursa, normal rəqəbatlı mühit olsa, fermerlər böyük dəstək proqramları həyata keçirsə, düşünürəm ki, Azərbaycanın potensialı var ki, bir neçə ilə aqrar sənaye ölkəsinə çevrilsin. Aqrar sənayə ona görə deyirəm ki, aqrar məhsulların həm də emalı ilə məşğul olmalıdır. Təkcə kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı ilə yox, həm də emal olunduqdan sonra da satışa çıxarılmalıdır ki, bu da dəyərini artırır. Bu sahədə müəyyən potensial var. Sadəcə, olaraq işləmək lazımdır”.

İqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov isə aqrar sektorun daxili bazardan çıxış imkanları ilə bağlı müəyyən çətinliklərin olduğunu dedi: “Azərbaycanda istehsal olunan kənd təsərrüfatı məhsullarının ənənəvi bazarları var. Bu bazarlar Rusiya və digər MDB ölkələrinin bazarlarıdır. Aqrar məhsullarımız yaxın şərq ölkələrinə belə çıxış imkanları əldə edə bilər. Etiraf etmək lazımdır ki, bu gün aqrar potensialımızdan lazımcına istifadə etmirik. Aqrar sektorun ümum daxili məhsuldakı payı azdır. Baxmayaraq ki, məşğul əhalinin 38 faizi kənd təsərrüfatında çalışır. Bu sektorun iqtisadiyyata yarayan yeni dəyər

Vüqar Bayramov: “Azərbaycan aqrar ölkəyə çevrilə bilər”

Saleh Məmmədov: “Azərbaycanı aqrar ölkəyə çevirmək haqda düşüncənin özü qəbahətdir”

payı az olaraq qalmaqdadır. Bu həm də onunla bağlıdır ki, aqrar sektor müqayisəli sektor olsa belə yeni yaradılan dəyər nisbətən azdır. Digər tərəfdən burada aqrar sektorun daxili bazardan çıxış imkanları ilə bağlı müəyyən çətinliklər var idi ki, uzun müddət olan baryerlər aqrar sektorun inkişafını bir mənəli şəkildə ləngidirdi. Azərbaycan aqrar ölkəyə çevrilə bilər. Bunun üçün fermerlərin bir mənəli şəkildə subsidiya təminatı artmalıdır. Subsidiya mexanizminə yenidən baxılması və yalnız sahəyə görə deyil, tikintidə görə subsidiya məbləğlərinin müəyyənləşdirilməsinə ehtiyac var. Azərbaycanda subsidiyalar fermerlərin malik olduğu və istifadə etdiyi əkin sahələrinə görə müəyyənləşdirilir. Halbuki bu fermerdə istehsal baxımından ciddi stimulyatdır”.

V.Bayramov hansı fermer daha çox məhsul istehsal edirsə, həmin fermerə daha çox subsidiyanın verilməsinə ehtiyac olduğunu dedi: “İxrac subsidiyalarının tətbiqinə, artırılmasına ehtiyac var. Mövcud olan qaydalara əsasən ixrac olunan məhsulların dəyərini 3 faizə həcmində subsidiya verilir. Biz təklif edirik ki, bu məbləğ artırıl-

sin. Eyni zamanda aqrar sektor, kənd təsərrüfatı sektoru üçün ixracla bağlı xüsusi subsidiya müəyyənləşdirilsin ki, fermerlərin məhsullarını xarici bazara çıxarma imkanları genişlənsin. Eyni zamanda subsidiyalarla

yıq ki, bu gün ki, vəziyyəti saxlayaq. Kənd təsərrüfatı məhsullarının bugünkü durumu, artımı qənaətbəxş deyil. Sovet dövründə istehsal etdiyimizdən 5-10 dəfə az pambıq, bir o qədər az üzüm istehsal edirik. Tə-

rəvəz, taxıl məhsullarında artım olsa da, o da artıq deyil. Ümumdaxili məhsulda kənd təsərrüfatının payı 50 faiz olarsa, biz aqrar sənaye ölkəsi ola bilərik. Kənd təsərrüfatının ümum daxili məhsuldakı payı 10-15 faiz təşkil edəcəksə, bunu aqrar ölkə adlandırmaq olmaz. Əksinə sənaye ölkəsi adlandırmaq olar. Azərbaycanı aqrar ölkəyə çevirmək haqda düşüncənin özü qəbahətdir. Azərbaycan güclü sənayə, inkişaf potensialı olan bir ölkədir. Biz Azərbaycanı müasir dövrdə sənayə, atom, elmi tərəqqi ölkəsi kimi inkişaf etdirməliyik. Bunun fonunda da kənd təsərrüfatını inkişaf etdirməliyik”.

S.Məmmədov bildirdi ki, kənd təsərrüfatının inkişafının əsas etibarlı ilmi bazasında həyata keçirilməlidir: “Dünyada ölkələr var ki, məsələn, İsrail, Hollandiya kimi ölkələrdə kənd təsərrüfatları da elm mərkəzlərinə çevrilib. Kənd təsərrüfatını elm əsasında inkişaf etdirməkdə birinci yerdədilər. Azərbaycanda bu iki ölkənin təcrübəsini əsas götürərək kənd təsərrüfatının elm sahəsində inkişaf etdirilməlidir. Məsələn İsraildə dövlət büdcəsindən kənd təsərrüfatında elmin inkişafına gedir. İsrailin keçmiş prezidentindən soruşurlar ki, necə oldu ki, İsrailin kənd təsərrüfatı inkişaf səviyyəsinə çatdı. O bir kəlmə ilə cavab verir ki, biz bütün fermerləri alim etdik. Bunun sayəsində büdcəmizdə irəliləyiş oldu. təəssüflər olsun ki, bizdə alimlərin əksəriyyəti kasıbçılıqdan kənd təsərrüfatında məhsul becərərək həyatını keçirməklə məşğuldur”.

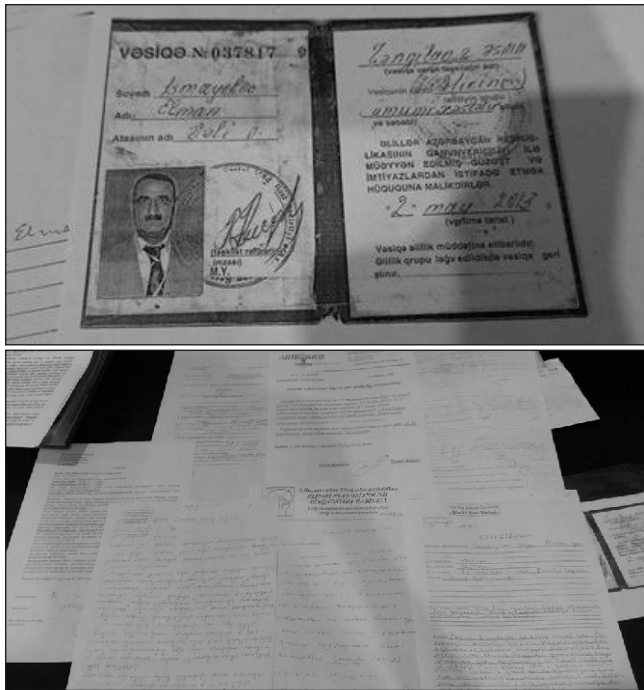
□ Günel MANAFI

Keçmiş polis - Qarabağ veterani çarəsiz vəziyyətdədir

Elman İsmayılov: "Zəngilan İcra Hakimiyyətindən mənə 4 aydan bir 100 manat verirlər ki, get yaşa, axı necə yaşayım?" İcra başçısının müavini: "İmkanımız daxilində həmişə köməklik göstərmişik"

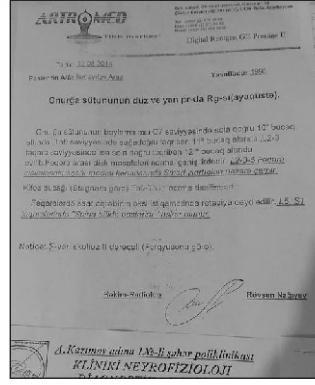
Zəngilan rayon sakini, hazırda Xətai rayonu Qaçaq Nəbi küçəsi 6 sayılı yataqxanada məskunlaşan, keçmiş polis, müharibə veterani, II-ci qrup əlil Elman İsmayılov maddi və sağlamlıq cəhətdən çox ağır vəziyyətdədir. Xəstə övladları və xanımı ilə 4 metr uzunluğu, 5 metr eni olan kiçik bir otaqda, yataqxanada məskunlaşan Elman İsmayılov hər ay 2-ci qrup əlil təqaüdü və dövlətin verdiyi çörək pulu ilə birlikdə 187 manat məvacibin nə özünün, nə də övladlarının dava-dərmanına çatmadığını deyir.

Acınacaqlı vəziyyətdə olan ailə çarəsizdir. "Zəngilan rayonu işğal olunan vaxt mən rayon polis idarəsində polis serjanti kimi çalışır və erməni çalladlarına qarşı döyüşürdüm. Horadizin azad olunmasında mənim də xidmətim olub, sonradan xəstəliyimlə bağlı öz ərizəmlə işdən azad olundum. Həkimlər mənə xərcəng xəstəliyi aşkar etdilər. 2 dəfə əməliyyat olundum. Sonra mən sağlamlığımı tamamilə itirdim. 3 övladım var. Böyük oğlum Səfərin 9 yaşında olarkən gözləri tutuldu. İndi 15 metrdən uzağı görmür. Hazırda 25 yaş var. 1998-ci ildən görkəmli oftalmoloq Zərifə Əliyeva adına xəstəxanada qeydiyyatdadır. Həkimlərin verdiyi rəyə görə 3 aydan bir iynə-dərman qəbul etməlidir, yoxsa olan-qalan görmə qabiliyyətini də itirəcək. Üstəlik, bu övladım əsəb xəstəsidir. 2007-ci ildə meningit xəstəliyi keçirib və 1 sayılı xəstəxanada qeydiyyatdadır. 2011-ci ildən qıcolma xəstəliyinə tutulub. Hər gün azı 2 dəfə qıç olması olur, dili qatlanır ölümlə

üz-üzə qalır. Özünü idarə edə bilmir, bir dəfə yıxıldı, burmu, çənəsi sindi, başında sınıqlar əmələ gəldi. 1 sayılı xəstəxanada əməliyyat olundu. Bu uşağ dərmanlarla qalır. Dərmanları qurtaranda özündən olmur, hətta 1 dəfə bıçaqla özünə xəsarət də yetirib. Kiçik oğlum Araz skalyoz xəstəliyindən (onurğa əyriliyi - red.) əziyyət çəkir. Həkimin məsləhəti ilə gündəlik aparatlara getməlidir ki, bu aparatların da günlük qiyməti 60 manatdır. Mən 2-ci qrup əlil kimi ayda 115 manat təqaüd alıram. Bir də dövlətin verdiyi 72 manat çörək pulu alınır. Bu 187 manat heç mənim öz müalicəmə bəs etmir, qaldı ki, övladların. Mən də iynə dərmanla, qan köçürmə ilə yaşayıram".

Elman İsmayılov ailəsinin ağır durumunda olması barədə dəfələrlə prezidentə müraciət etdiyini, oradan isə məktubuna cavabın Zəngilan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ramiz Həsənova gəldiyini deyir. Ancaq İcra Hakimiyyəti də onlara mütəmadi yardım etməyib: "İcra Hakimiyyətindən mənə 4 aydan bir mənə minnətlə iynə-dərman almaq üçün 100 manat pul verirlər ki, get yaşa. Dəfələrlə icra başçısı Ramiz Həsənova ailəmizin ağır durumunda olması barədə ərizə ilə müraciət etmişəm. O da bizim evə həkim briqadası və öz müavinini göndərib. Həkimlər müavinə rəylərini bildiriblər ki, həqiqətən də bu ailəyə müalicə

üçün güclü kömək lazımdır. Ancaq bizə 4 aydan bir verilən 100 manatdan başqa heç bir kömək olunmur. Mən bu torpaqlar, vətən uğrunda düşmənlə üz-üzə savaşıbmışam, sağlamlığımı itirmişəm. Amma indi bu vətəndə mənim ailəm, övladların günlərlə çörək almağa pul tapmır".

Şikayətçi may ayında İcra Hakimiyyətinin humanitar yardım məsələləri üzrə müavini Nizami Mənsimovun qəbulunda olub: "Dedi ki, get 3-4 günə kömək edirik. O 3-4 gün artıq 1 aydan çox olub. Zəng də edəndə cavab vermir. Mən 5-6 ildir müraciət edirəm. Deyirlər ki, prezidentə yazma, biz kömək edəcəyik. Amma etmirlər. Deyirlər imkan yoxdur. Bəs mən kimə müraciət edim. Əgər belə olacaqsa, bizə köməklik olunmursa, mən bu ölkədə necə yaşayım. Sağlamlığımı uğrunda fəda etdiyim bu vətəndə məni yaşatmırlarsa, o zaman mənə başqa bir ölkəyə göndərsinlər".

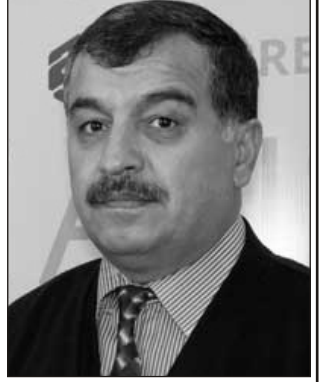
Məsələ ilə bağlı Nizami Mənsimovun da fikrini aldıq. N. Mənsimov İcra Hakimiyyətinin daxil imkanları hesabına, gücləri çatdığı qədər ailəyə daim köməklik göstərdiklərini dedi: "Biz elə vaxt olub ki, 2-3 aydan bir köməklik göstərmişik. Şəxsən mən özüm onları evində dəfələrlə olmuşam. Aparıb yardımını vermişəm. Elman çox haqsız yerə şikayət edib. Çünki biz ona həmişə köməklik göstərmişik. Onların ailə vəziyyətləri ağırdır. Buna görə də imkanımız daxilində həmişə köməklik göstərmişik. Onun ərizəsi bizə ötən gün gəlib. Ərizəyə baxıb nə cavab yazacağımıza baxacağıq".

□ Günel MANAFLI

"Hərbçilərlə digər kateqoriyadan olan vətəndaşların təqaüdünün eyniləşdirilməsi düzgün deyil"

Üzeyir Cəfərov: "Hərbi qulluqçular sutkanın 24 saati xidmətdə olur"

Parlamentin son iclaslarından birində hərbçilərə təqaüd müəyyən olunarkən digər kateqoriyalardan olan vətəndaşlar üçün müəyyən edilən qaydaların tətbiqi müzakirə olunub. Müzakirələr zamanı Elman Mehdiyev hərbçilərin xidmət müddətinə görə təqaüdə çıxma yaşının artırılması və staj həddinin qaldırılması məsələsinə baxılmasını təklif edib. E.Mehdiyev həmçinin, hərbçilərə təqaüd müəyyən edilərkən digər peşə sahibləri üçün müəyyən olunmuş qaydaların tətbiq edilməsini gündəmə gətirib. Hazırda hərbçilər xidmət müddətində aldıkları əmək haqqını təqaüdə çıxandan sonra da 100 faiz şəkildə alırlar. Digər peşə sahibləri isə təqaüdə çıxdıqda onlara işlədikləri müddətdə aldıkları əmək haqqının 80 faizi həddində təqaüd müəyyən edilir.

E. Mehdiyevin təklifləri ehtiyatda olan zabitlər tərəfindən mənfi qarşılanıb.

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov deyir ki, hərbçilərlə digər kateqoriyadan olan vətəndaşların təqaüdünün eyniləşdirilməsi düzgün deyil: "Burada söhbət ondan gedir ki, hərbçilərin təqaüdü 20 faiz kəsiləcək. Bu da haqlı narazılıq yaradıb. Hərbçilər 20-25 il vətənə xidmət edirlər, canlarını qoyurlar və ümid edirlər ki, təqaüd yaşında normal təqaüd alıb firavan həyatlarını yaşasınlar. Bu dəyişiklik birbaşa onların ciblərinə təsir edəcək və sosial durumlarının ağırlaşmasına səbəb olacaq. Odur ki, təqaüd yaşına çatmış, hərbi sahədə püxtələşmiş hərbçilər tez bir zamanda təqaüdə çıxmağa can atırlar. Çünki hazırkı qanunvericiliklə hərbçilər təqaüdə çıxsalar, onlara maaşlarının 100 faizi hər ay təqaüd şəklində ödəniləcək. Əgər təklif olunan dəyişiklik qüvvəyə minsə, bu rəqəm 80 faizə düşəcək".

Ü.Cəfərov deyir ki, hərbçilər sutkanın 24 saati xidmətdədir. Digər peşə sahibləri isə gün ərzində 8 saat işləyirlər: "Hərbçilərlə digər peşə sahiblərinə fərq qoyulmaması düzgün deyil. Bir müddət əvvəl də belə bir təşəbbüs var idi. Lakin haqlı narazılıqlardan, təkildəndən sonra təkliflər müzakirəyə çıxarılmadı kənara qoyuldu. Biz bu məsələnin ordumuz üçün çox ağır nəticələrə səbəb ola biləcəyini ölkə rəhbərliyinə çatdırmışdıq. Çox təəssüf ki, son günlər bu məsələni yenidən gündəmə gətiriblər. Milli Məclisin son iclaslarından birində yenidən bu məsələyə qayıdıblar. Bu çox zərərli təkliftir. Müharibə şəraitində olan bir dövlətin hərbçiləri, güc strukturlarında çalışanlarla bağlı belə təkliflərin gündəmə gətirilməsi çox yanlışdır və zərərli nəticələr verə bilər. Bu müzakirələr hərbçilərin çox ciddi narahatlıqlarına səbəb olub və belə bir dəyişikliyin olması ordumuzun yalnız ziyanıdır".

Ü.Cəfərov deyir ki, 2012-ci il mayın 1-də oxşar qanunsuzluq törədilib: "Həmin tarixə qədər işləyən Qarabağ müharibəsi veteranlarına 45 manat, təqaüdə olana isə 11 manat müavinət verirdi. Artıq 4 ildir ki, qanunsuz olaraq təqaüdə çıxmış Qarabağ veteranlarına 11 manat müavinəti ödəmirlər".

Hərbi ekspertin sözlərinə görə 2012-ci il mayın 1-də Qarabağ müharibəsi veteranlarının müavinətlərinin kəsilməsi haqda qərarın qanunsuzluğu Ali Məhkəmə tərəfindən təsdiqlənib: "Bir qrup hərbçi ilə həmin qərarın ləğvi üçün Ali Məhkəməyə müraciət etdik. Müraciətimizə 23 aprel 2013-cü ildə Ali Məhkəmənin İnzibati İqtisad Kollegiyasında hakim Nigar Rəsulbəyovanın sədrliyi ilə baxıldı və həmin qərar qanunsuz elan olundu. Ali Məhkəmənin Qarabağ müharibəsi veteranlarına ayda 11 manat verilməsinə dair qərarı bu gün faktiki olaraq icra olunmayıb. Biz dəfələrlə bu məsələni qadırıq. Amma icra etmirlər, paralel olaraq prezidentin Qarabağ veteranlarının statusu haqda fərmanı da kobud şəkildə pozulur. Faktiki Qarabağ müharibəsi veteranları 1-ci, 2-ci kateqoriyaya bölünüb. Axı müharibə veteranı müharibə veteranıdır. Niyə bu cür fərq qoyulur?"

Ü.Cəfərov deyir ki, müavinətlərin ödənməməsində 4 ilə yaxın fasilə dövlətin Qarabağ müharibəsi veteranlarına külli miqdarda borcunu formalaşdırıb və bu proses məhkəmə qərarı icra edilmədiyi müddətdə hər ay davam edir: "Mən bu məsələni tezliklə çözülməsi üçün ölkə rəhbərliyinə müraciət edirəm və hərbçilərin təqaüdlərinin 20 faiz kəsilməsi məsələsinin də gündəmdən çıxarılmasının ümumilkə ölkəmizin, vətənimizin xeyrinə olduğunu bir daha xüsusilə olaraq vurğulayıram".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Dəm qazından zəhərlənmələrin səbəblərindən biri qazın keyfiyyətsiz olmasıdır

Dövlət Xidməti: "İndiyə qədər dəm qazından zəhərlənmə halları baş verən zaman qazın keyfiyyəti araşdırılmayıb"

Azərbaycanda təbii qazın keyfiyyətinin yoxlanılması ilə bağlı Energetika Nazirliyinin Dövlət Qaz Nəzarəti İdarəsinin nəzdində laboratoriya qurulacaq.

"APA-Economics" xəbər verir ki, bunu idarənin baş məsləhətçisi, hüquqşünas Samid Əliyev bildirib.

Onun sözlərinə görə, artıq laboratoriya qurulub və Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsindən akkreditasiyadan keçir. Hüquqşünas qeyd edib ki, laboratoriya 2-3 aya tam fəaliyyətə başlayacaq. "İstehlakçıdan qazın keyfiyyəti və tərkibi ilə əlaqədar olaraq hər hansı şikayət daxil olarsa, Dövlət Xidmətinin əməkdaşları yerində qazın analizini götürəcək, ardından laboratoriyada yoxla-

yıb, onun standartda uyğun olub-olmadığını təyin edəcək", - deyərək qeyd edib.

Qurum rəsmisi əlavə edib ki, indiyə qədər dəm qazından zəhərlənmə halları baş verən zaman qazın keyfiyyəti araşdırılmayıb: "Biz hesab edirik ki, dəm

qazından zəhərlənmələrin əsas səbəblərindən biri qazın keyfiyyətsiz olmasıdır. Çünki yanma prosesi düzgün getmir və bunun nəticəsində orada yanmamış qazlar əmələ gəlir. Dövlət Xidməti bu məsələ ilə ciddi məşğul olacaq və bu cür hal və ya hadi-

sə baş verərsə, mütləq qazın tərkibi də araşdırma predmeti olacaq. "Azəriqaz" qazın keyfiyyətini ayda 3 dəfə yoxlayır. Lakin bunu edirlərmi? SOCAR qazı özü istehsal edir. Bundan başqa, qazı satan, yəni istehlakçıya çatdıran, keyfiyyətini yoxlayan da özüdür. Dövlət standartlarına uyğun olaraq hər bir kubmetr üçün 7 600 kilokalori istilik ötürmə qabiliyyəti nəzərdə tutulur. Amma "Azəriqaz" əməkdaşları bunu dövlət müqavilələrində 8 000 kilokalori kimi qeyd edir. Onlar əmin edirlər ki, onları qazın keyfiyyəti yüksəkdir, lakin evimizdə çaydan 3 saata qaynayıb. Əslində, bu, istehlakçının hüquqlarının pozulması deməkdir. Qazın tərkibində hava qarışığı olmalıdır. Amma bu hava qarışığı həddindən artıq çox olarsa, partlayışa səbəb olar. Belə hallar isə son zamanlar çox olub".

Binəqədindəki yanğınla bağlı həbs olunan şəxslər məhkəmə qarşısında..

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində ötən il mayın 19-da Binəqədində çoxmərtəbəli binada baş verən yanğınla bağlı təqsirlənən Uğur Bəşirov və digərlərinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başlayıb.

Musavat.com-un məlumatına görə, hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə hazırlıq iclası keçirilib. İclasda təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Təqsirləndirilən şəxslərin vəkili bir neçə vəsatət qaldırıb. Vəsatətlər təqdim edildikdən sonra hakim hazırlıq prosesinin təxirə salındığını bildirib.

Ə.Hacıyev həmçinin qeyd edib ki, təqsirləndirilən şəxslər barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti iyunun 19-da başa çatır. Məhkəmə qanunla müəyyən edilmiş səlahiyyətdən istifadə edərək, həbs-qətimkan tədbirini qüvvədə saxlayıb.

Məhkəmə prosesi iyunun 28-də davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, qulluq mənafehləri tələb etdiyi halda səlahiyyətlərindən istifadə etməmələri nəticəsində vətəndaşların və dövlətin hüquqlarına və qanunla qo-

runan mənafehlərinə müəmm zərər vurmalarında kifayət qədər əsaslar olduğundan binaların üzünməsinə istifadə olunan "poliuretan" məmulatını istehsal edən "QlobalStone" MMC-nin baş direktoru Bəşirov Uğur Firuz oğlu, "Global Construction" MMC-nin təsisçisi və idarə heyətinin sədri Mahmudov Miryusif Mircəfər oğlu, həmin cəmiyyətin idarə heyətinin sədr müavini Əsgərov Ələkpər İldırım oğlu, Binəqədi rayon İH-i başçısının sabiq birinci müavini Novruzov Qəzənfər Məhərrəm oğlu, 2012-2013-cü illərdə

Binəqədi rayon Mənzil Kommunal Təsərrüfat Birləşməsinin rəisi vəzifəsində işləmiş rayon icra hakimiyyətinin təsərrüfat şöbəsinin müdiri Rəcəbov Ədalət Şəmsəddin oğlu, Binəqədi rayonu, 72 saylı Mənzil Kommunal İstismar Sahəsinin rəisi Orucov Nizami Qara oğlu Cinayət Məcəlləsinin 225.2 (yanğın təhlükəsizliyi qaydalarını pozma ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və digər ağır nəticələrə səbəb olduqda) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə, "poliuretan" məmulatlarının sınaq laboratoriyasının müdiri Məmmədov Ağacavad Hacı oğlu Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq, onlara həmin maddələrdə nəzərdə tutulan ittihamlar elan edilib.

Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sınaq laboratoriyasının müdiri Məmmədov Ağacavad Hacı oğlu Cinayət Məcəlləsinin 308.2 və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə, "poliuretan" məmulatlarına dair texniki şərtləri razılaşdırmış Səhiyyə Nazirliyinin Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin baş direktoru Əlibəyov Akif Muradəli oğlu Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq, onlara həmin maddələrdə nəzərdə tutulan ittihamlar elan edilib.

Məlum yanğın nəticəsində 15 nəfər ölüb, 50 nəfər xəsarət alıb.

İ.MURADOV

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihabi sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Bakıda 16 yaşlı qız qaçırıldı

Sabunçu rayonunda 16 yaşlı qız qaçırılıb. Teleqraf.com bildirir ki, hadisə Maştağa qəsəbəsində baş verib. Həmin qəsəbədə yaşayan 2000-ci il təvəllüdü A.H. tanımadığı şəxs tərəfindən qaçırılıb. 16 yaşlı qızın atası Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 14-cü polis bölməsinə müraciət edib.

O bildirib ki, tanımadığı şəxs 16 yaşlı qızını evlənmək məqsədilə qaçırıb. Ata qızını qaçıran şəxsə şikayətçi olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, qızı yetkinlik yaşına çatmayıb və məktəblidir. Qızın atası şikayətini belə əsaslandıraraq, qızını həmin şəxs zorla qaçırıb.

Hazırda polis əməkdaşları tərəfindən tədbirlər görülür.

Elan

09.09.2014-cü il il tarixdə Yusifov Ceyhun Salman oğlu ilə "Rəvan" Sığorta Şirkəti arasında bağlanmış sığorta müqaviləsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bir ailənin 4 üzvü avtoqəzədə öldü

Şəmkirdə "Mercedes"lə "VAZ 2106" markalı avtomobillərin toqquşması nəticəsində ölənlərin sayı 4 nəfərə çatıb. Qəzədə ölənlər və yaralananların şəxsiyyəti məlum olub. APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumata görə, qəzədə ölənlər "VAZ 2106" markalı avtomobilin sürücüsü Yeni Həyat kənd sakini, 1958-ci il təvəllüdü İntizam Həsənov, onun həyat yoldaşı, 1960-cı il təvəllüdü Rəna Həsənova, gəlini 1983-cü il təvəllüdü Aynur Həsənova və qızı 1980-ci il təvəllüdü Xanım Bayramovadır.

Yaralılar dünyasını dəyişən İ.Həsənovun oğlu 1981-ci il təvəllüdü Ramin Həsənov, 2008-ci il təvəllüdü Rəyal Ramin oğlu Həsənov, 1996-cı il təvəllüdü Vahid Bayramov və "Mercedes" in sürücüsü 1981-ci il təvəllüdü İntiqam Muxtarovdur.

Xəsarət alan V.Bayramov və İ.Muxtarov Gəncə şəhər Təcili Tibbi Yardım xəstəxanasına yerləşdirilib.

"Mercedes" in sürücüsü İ.Muxtarovun dediyinə görə, qəzaya səbəb "VAZ"ın ikinci dərəcəli yoldan anidən magistral yola çıxması olub.

Faktla bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsində araşdırma aparılır.

Ödəniş terminalından oğurluq edən şəxs tutuldu

Kürdəmir rayonunda ödəniş terminalından oğurluq edən şəxs tutulub. "Report"un Şirvan bürosunun məlumatına görə, rayon sakini Samir Ziyad oğlu İsmayılov ona məxsus "24 saat" adlı marketdə ödəniş terminalından oğurluq edilməsi ilə bağlı Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinə (RPS) müraciət edib.

Şöbənin əməkdaşlarından ibarət istintaq qrupu yaranılıb və aparılan əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oğurluqda şübhəli bilinən rayonun Soltan Şixəliyev küçəsi ev 36-da yaşayan 1989-cu il təvəllüdü Məhəmməd Rafiq oğlu Şəfiyev saxlanılıb. İstintaq zamanı onun ödəniş aparatından 550 manat pul oğurladığı məlum olub.

Faktla bağlı Kürdəmir RPS-də ƏR Cinayət Məcəlləsinin 177.2.3 maddəsi ilə cinayət işi açılıb istintaq aparılır.

Ukraynada azərbaycanlı iş adamına silahlı hücum - 45 min dollarını apardılar

Ukraynanın Xarkov vilayətinin Moskovski rayonunda Azərbaycan vətəndaşı olan iş adamına silahlı hücum olub. Xarkov Vilayəti Azərbaycanlılar Konqresinin sədri Qurban Abbasov APA-ya bildirib ki, hücumu məruz qalan şəxs 1977-ci il təvəllüdü, əslən Azərbaycan vətəndaşı, Qusar rayonunda anadan olmuş Bədəl Gülməmmədovdur.

Maskalı və silahlı şəxslər dünən axşam radələrində B. Gülməmmədovun qarşısını kəsərək pul tələb ediblər, rədd cavabı aldıqda isə onu əllərindəki silahın qundağı ilə döyüblər.

B.Gülməmmədova ağır xəsarətlər yetirən maskalılar onun üzərində olan 45 min dolları götürərək hadisə yerindən qaçıblar.

Faktla bağlı zərərçəkənin şikayəti əsasında Xarkov polisində cinayət işi qaldırılıb.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Bu gün saat 17:00-da E qrupunda Belçika və İrlandiya qrupdakı ikinci oyununa çıxacaqlar. F qrupunda da ikinci tura yekun vurulacaq. Saat 20:00-da İspaniya Macarıstanla, 23:00-da isə Portuqaliya Avstriya milisi ilə qarşılaşacaq.

Belçikanın "şişirdilməsi"
Məlumdur ki, Belçika ilk turda gözənilmədən İtaliya millisinə 0:2 hesabı ilə uduzub. Bu qarşılaşma barədə ötən yazılarımızda da qeyd etmişdik ki, Belçikanın "şişirdilməsi", qrup lideri, hətta Avropa çempionu olacağı ilə bağlı tələskən proqnozları nəzərə almasaq, təcrübəli İtaliyanın qələbəsi niyə gözənilməz olsun ki?.. Üstəlik, Belçika həmin oyunda doğrudan da çempionluğa iddialı komanda kimi oynamadı. Belçika unudular üçün xatırladıq, FIFA reytingində İspaniyadan sonrakı yeri tutur.

qarşılaşmaların 7-sində Macarıstan, 3-də isə skandinaviyalılar qalib gəlib. Sonuncu dəfə 2011-ci ildə yoldaşlıq görüşündə də macarlar üstün olublar: 4:0.

Portuqaliya və Ronaldo

Günün son oyunu Portuqaliya və Avstriya arasında keçiriləcək. F qrupunun liderləri hesab edilən Portuqaliya İspaniyanın müqavimətini qıra bilməyib, Avstriya isə macarlara uduzub.

"Avro-2012"də Portuqaliya millisi və onun ulduz oyunçusu haqda qeydlərim həm komandanın azarkeşlərinin, həm də Ronaldosevərlərin narazılığına səbəb olmuşdu. Bilənlər bilir: Portuqaliyanı azarkeşlik ediləcək komanda, Ronaldonu ulduz hesab etməmişəm heç vaxt. "Bir aktyorun teatri-Ronaldoya baxmaq" yazısında bəzi tənqidi fikirlərimi qeyd etdim, amma sonradan çıxdım. Maradonanı xatırladım: topu öz meydanından götürüb az qala bütün rəqib oyunçula-

Yarımhücumçu Ronaldo...

dünya ikincisi! Bəli, heyətində Eden Azar ("Çelsi"), Kevin de Bruyne ("Mançestr-Siti") və Romelu Lukaku ("Everton") kimi forvardlar olan komanda hər cür zirvəyə layiqdir. Amma ilk oyunda onların hücumları "qoca senyori" Buffon üçün viz gəldi, viz də getdi...

Mark Vilmotsun komandasının müdafiə xəttində boşluqlar olması haqda iddialar çempionatdan əvvəl də vardı. Baxmayaraq ki, Belçika seçmə mərhələsində keçirdiyi 10 görüşün yalnız birində məğlub olub, rəqib qapılarına da 24 top vurub. İtaliya ilə oyun müdafiənin bu səviyyəli çempionat üçün etibarlı olmadığı qənaəti yaratdı. Bəlkə də bu cür erkən nəticələr çıxarmaqda tələsiklik. Amma fakt budur ki, indi Belçika hətta bugünkü rəqibi, autsayder sayılan İrlandiyadan da aşağı pillədə qərarlaşıb və çempionluq iddiasını davam etdirmək üçün həm İrlandiyaya, həm də son turda İsveçə qalib gəlməlidir. Həm də çalışıb daha çox top vurmaqla ki, kifayət qədər mürəkkəb olan qrupdan çıxıb bilsin.

İrlandiya millisi Fransaya vəsiqə qazanmaqla (keçid oyununda Bosniyaya qalib gəldi) artıq tarixi uğura imza atıb. İsveçlə oyunda İrlandiya çox yaxşı oynadı. İlk qolu vurmaqla da istənilən komanda üçün təhlükəli rəqib olduqlarını sübut etdilər. Zlatan İbra-

... Və ikinci turun son üç oyunu

himoviçin qapıçı meydançasına vurduğu topu müdafiəçi öz qapısına yönəltməsəydi, bəlkə də son-da gülen tərəf irlandlar olacaqdı. İrlandiya heyətinə yeni gənc futbolçular cəlb etmək axtarışındadır ki, bu səbəbdən meydana yene veteranlara yer verməli olur. "Yaşillər"ın əfsanəvi oyunçusu Robbi Kin 35 yaşındadır. Amma komandasının şərəfi üçün meydana dayanmadan çalışır. Belçikanın təmsil olunduğu E qrupu güclü komandalardan ibarətdir və fikrimizcə, burada növbəti mərhələ uğrunda daha kəskin mübarizə gedəcək.

İspaniya "divarı"
Macarıstan bu çempionatın tarixinə artıq ilk sensasiyanın müəllifi kimi düşüb. Qrupdakı ilk oyununda Avstriyaya 2:0 hesabı ilə qalib gəlməklə... Macarıstan bütün birinci hissəni əsasən müdafiədə keçirdi və pis oynamadı da. Avstriyanı birinci hissədə əks-hücumda cəzalandıran macarlar, ikinci hissədə də müdafiədə "oturdu". Ta o zamana kimi ki, Avstriyanın müdafiəçisi Draçoviç ikinci sarı kart alaraq komandasını azlıqda qoydu. Macarlar matçın sonunda yene əks-hücumda rəqibi cəzalandırdı.

Matçdan sonra futbol mütəxəssislərinin təhlillərinə görə, macarlar sensasiya etsələr də, komandanın hücum xətti fəal deyil və çətin ki, bugünkü oyunda İspaniyanın "divar kimi" müdafiəsini yara bilsin. Macarların ehtiyatında 3 xal var və bu gün heç-heçə onların işinə yararır. İspaniya da ilk turdakı Portuqaliyadan qopardığı 1 xalı boşuna bada vermək istəməz, yəqin ki, onlar da müdafiəyə daha da çox fikir verəcəklər, nəinki macarların 40 yaşlı qapıçısının qapısına yol axtarmağı. Əlbəttə ki, bu yalnız ehtimallardır və meşçilərin bu gün

hansı taktiki plan hazırladığı oyun zamanı bilinəcək. İspaniya Portuqaliya ilə oyundakı statistikasını hər şeyi deyir. İspaniya oyun ərzində topa 27.9% nəzarət edib. İnanılmazdır, amma faktıdır ki, İspaniya dünyanın ən təhlükəli forvardı Ronaldonun qol vurmasına imkan vermədi. Buna görə isə həm də komandanın qapıçısı Halldorssona minnətdar olmalıdır. Bugünkü oyun və komandalının ənənəvi oyun taktikasını qolların bol olmayacağına əminlik yaradır. Macarlar və İspaniya millisi indiyədək 10 dəfə qarşılaşıb. Bu

ri aldadıb qol vuran hücumçunu. "İndi Ronaldo kimi "yarımhücumçular" (ifadə özümə məxsusdur) çoxdur və görünür, müasir futbol da bunu tələb edir ki, əsl futbol oynamaqdansa, həyatının yarısını reklama və kafə sərf edəsən" yazaraq... Ola bilsin, bir az sərt, bəlkə də kimin üçünsə qərəzli və futbol taktikasını baxımından qeyri-peşəkar yanaşmadır. Olsun... Amma ilk oyundan sonra dünyanın dörd bir tərəfindən Ronaldo haqda olan yazılara, iradlara, replikalara baxdım və inandım ki, mövqeyim o qədər də sərt və ya qərəzli deyil. İspaniya ilə oyun başa çatandan sonra Aron Qunnarssonu hörmətsizlik edib "sən axı kimsən ki, forma da dəyişim?" deyən Ronaldoya pas verməyəndə paslanır, qazlanır və qəzəblənir. Çempionat hələ indi qızıdır, Ronaldonun da qınışığı açılar yəqin. Məsələn, Marek Qamšek və Paye kimi... alın təri ilə qol vurur. Bəlkə elə bu gecədən... Statistika üçün-Portuqaliya-Avstriya "Avro-1996"nın seçmə mərhələsində iki dəfə qarşılaşıblar. Portuqaliya evdə 1:0 qalib gəlib, Vyanada isə oyun heç-heçə bitib. Bukmeyker kontorları bu oyunda Ronaldonun komandasının qələbəsinə daha çox inanır. Gözləyək...

□ Nazim SABİROĞLU

MÜSAVAT

Son səhifə

N 133 (6454) 18 iyun 2016

Heç nə etməmək... müsabiqəsinin qalibi seçildi

Koreyanın Seul şəhərində 70 nəfər olduqca maraqlı bir müsabiqədə iştirak edib. Müsabiqənin məğzi isə ondan ibarət idi ki, iştirakçılar 90 dəqiqə ərzində heç nə etməsinlər. Müsabiqə İçon Xanqan şəhər parkında baş tutub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, müsabiqədə iştirak edənlərə hətta mobil telefona, saata baxmamaları, eləcə də yatmamaq və danışmamaq tapşırılıb. Əgər bu müddət ərzində iştirakçı ayaqyoluna getmək və ya su içməyi arzu edərsə, bu barədə müsabiqə təşkilatçılardan məlumat verməli idi. Bunun üçün də müsabiqə iştirakçılarının qarşısına xüsusi kart qoyulub ki, onlar bunu qaldırmaqla bu tələbləri barədə məlumat verirlər.

Belə bir çempionat keçirmə ideyası rəssam xanım Vups Yanqa məxsusdur. İlk belə müsabiqə 2014-cü ildə keçirilib. Qadın heç bir işlə məşğul olmadan boş-boş oturanda özünü olduqca narahat hiss edirdi. Həmin vaxt qadın düşünüb ki, çoxlu sayda insan onun kimi heç nə etmədən otursa proses daha komfortlu olacaq. Rəssamın sözlərinə görə, 2 minə yaxın insan bu müsabiqədə iştirak etmək üçün mübarizə aparıb, amma o, ən yaxşısını seçib. Müsabiqənin qalibi Şin Xe Sob seçilib. Kişi 90 dəqiqə boyunca heç nə etmədən dayanıb və etiraf edib ki, evdə məşq edib.

İçki içdikləri üçün məktəbdən uzaqlaşdırıldılar

İngiltərə qraflığı Kentdəki "Sevenoaks School"da 40 şagirdi spirtli içkidən istifadə etdiyi üçün məktəbdən uzaqlaşdırıb. Bu barədə "The Daily Mirror" xəbər verib. Xəbər verilir ki, uşaqları ekskursiya zamanı spirtli içkidən istifadə edərkən tutublar. Təhsil müəssisəsi təmsilçisi bildirib ki, uşaqlar məktəbin davranış kodeksini pozduğu üçün qovulublar. Ekskursiya ildə orta hesabla 60 dəfə təşkil olunur və orada 350-yə yaxın adam iştirak edir. Sevenoaks məktəbi ölkənin ən prestijli məktəblərindən sayılır. Bu təhsil ocağı 1432-ci ildə yaradılıb və burada

1000-ə yaxın adam təhsil alır. Buranın illik təhsil haqqı 50 min dollardır. Şagirdlərin çoxu məktəbin yaxınlığındakı pansi-

Bu uşaq yemək yeyərək gündə 1500 dollar qazanır

Cənubi Koreyada yaşayan bu uşaq hər gün evində yemək yeyərək onu izləyənlərə canlı yayım edir və gündəlik 1500 dollar qazanır. Bu yeni axın Cənubi Koreyada yayılmağa başlayıb və bir çox gənc bunun sayəsində pula pul demir. Canlı yayıma başlamadan saatlar öncə uşaq təqibçilərdən xahiş edir ki, menyulardan birini seçsinlər. Canlı yayım saatına qədər ac qalan 14 yaşlı uşaq daha sonra izləyicilərinin gözü qarşısında, əsasən daha çox dadmadığı yeməkləri yeyib bitirir. Yemək yediği müddətdə isə görüntüsünü yayımladığı sayta onu izləyənlərin hər birindən pul alır. Bununla da həm öz qarnını doyurur, həm də pul qazanır.

Bəzi şəxslər isə bu işi artıq şouya çevirməyə başlayıblar. Dünyanın dörd bir yanından onları izləyən şəxsləri dəvət edib, öz hazırladıkları yeməkləri canlı yayımda yedizdirən və bunu izləyicilərə də təqdim edənlərin sayı get-gedə artır. Yayımı hazırlayanların yaşları isə 14-35 arasındadır.

Qadınlar kişilərdən 26 dəfə çox gülümsəyir

Türkiyəli professor Müjdə Ker Dinçer "Ünsiyyətin qəlbi sözsüz ünsiyyət bacarıqları" adlı kitabında gülümsəmə ilə bağlı bir çox maraqlı fikirlər yazıb. Onun yazdığına görə, günlük həyat, iş tempi, imtahan stressi, psixoloji problemlər kimi səbəblər insanların ünsiyyətinə mənfi təsir göstərir. Professor deyib ki, gülüş ağıldan yox, məhz ürəkdən gəlməlidir: "Sosial məkanlarda insanlar yalnız qaldıkları vaxtla müqayisədə 30 dəfə daha artıq güllürlər. Qəhqəhə insanları bir araya gətirmək və sosial tarazlığı düzənləmək gücünə sahibdir. Qadınlar kişilərlə müqayisədə 26 dəfə artıq gülümsəyir. Çünki qadınlar gülüşün endorfini artırdığını daha çox fərqindədir. Qəhqəhələr əslində yoluxucudur. Birinin qəhqəhəsi onu eşidən şəxsin də gülməsinə səbəb olur".

Professor onu da deyib ki, gülmək damarları genişləndirir, qan dövranını sürətləndirir, viruslarla mübarizə aparan hüceyrələrin sayını artırır, qan şəkərini düzənləyir. Bundan başqa, 1 dəqiqə gülmək 10 dəqiqə kürek çəkmək qədər kalori xərcləməyimizə səbəb olur.

QOÇ - Nahara qədər hər hansı riskli hərəkətlər etməkdən çəkinməməlisiniz. Çünki nahara qədər buna şansınız olacaq. Saat 16-18 aralığında isə sağlıq durumunuza diqqət yetirin.

BUĞA - Astroloji göstəricilər bu təqvimin səmərəli keçəcəyindən xəbər verir. İstər qarşılıqlı münasibətlərdə, istərsə də iş prinsipində nəzərəcarpacaq nailiyyətləriniz gözlənilir.

ƏKİZLƏR - Şəxsi həyatınızda əsaslı dönüş mümkündür. Nəzərdə tutduğunuz planları sistemləşdirməklə bütün stresslərinizi yüngülləşdirə bilərsiniz. Axı indi Göy qübbəsinə sizin bürc hakimidir.

XƏRÇƏNG - Səyahət və səfərlər üçün əlverişli gündür. Amma elə edin ki, gedəcəyiniz yerdə qəlbəqara adamlar olmasın. Əks təqdirdə ovqatınız korlana bilər. Ailə üzvlərinizə qayğı göstərin.

ŞİR - Yaxın dostlarınızın dəstəyindən maksimum yararlanın. Belə olduqda böyük işlərin öhdəsindən gələ biləcəksiniz. Bütçənizi artırmaq naminə istənilən çətinliyə tab gətirməlisiniz.

QIZ - Göy qübbəsinin qənaətlərinə görə ixtiyarınızda olan bu təqvim romantik bir tərzdə başa vuracaqsınız. Nahardan sonra ikili görüşlər, bütçədə artım və qonaqlıqlar yolunuzu gözləyir.

TƏRƏZİ - Bu gözəl günü daha çox ailənizlə bir yerdə keçirməyə çalışın. Çünki başqa ünvanlarda qarşılaşdığınız hadisələr ovqatınıza pis təsir edəcək. Ayın sonrakı günlərinin iş planını tutun.

ƏQRƏB - Durumunuzdan bəlli olur ki, artıq Göy qübbəsi ürəyinizin səsini eşitməkdədir. Bu səbəbdən də qarşısalmaz sandığınız maneələr asanlıqla aradan qalxmağa başlayacaq.

OXATAN - Göy qübbəsi sizi səbrli olmağa çağırır. Əgər bu tövsiyələrə əməl etsəniz, bu təqvimdən razı qalacaqsınız. Sevgiyə diqqəti artırın və dünyadan getmişləriniz üçün dualar oxuyun.

OĞLAQ - Təzadlı hadisələr yaşayacaqsınız. Bir tərəfdən təzə təkliflər, digər tərəfdən səmərəsiz maddi durumunuzun qənaətbəxş olması sizi sevindirəcək. Lakin mübahisə və konfliktlər də gözlənilir.

SUTÖKƏN - Ümumi süstlüyünüz olsa da, boş oturmağın. Əksinə, qlobal problemlərinizi həll edə biləcək şəxslərlə görüşün. Bu, sizi perspektivlərinizə daha da yaxınlaşdırma bilər. Qəlbinizi sevgisiz qoymayın.

BALIQLAR - Bütün hallarda əyləncələrdən uzaq olun. Bu qədər problemin içində kefdamağa nə ehtiyac? Yaxşı olar ki, gələcək planlar barədə müzakirələr aparasınız. Bir daha deyirik: ciddi və əzmkar olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İştahı küsdürmənin yeni qaydaları çıxıb

Yayın gəlişi ilə qadınların qorxulu rəyası olan artıq çəki problemi də maksimum həddə çatıb. Elə bu səbəbdən həkimlər iştahı kəsmənin 5 qızıl qaydasını müəyyənləşdiriblər. Bunlardan birincisi yeməyi bol-bol çeyməkdir. Həkimlər müəyyənləşdirib ki, yeməyi uzun müddət çeyməyib udandan sonra beyin bədəndən qidalara qeydiyyata alır və dadalma özəlliyinizi də təmin edir. İkinci əsas şərt şübhəsiz ki, idmandır. Üçüncü şərt isə dəyişik dadlarla dad alma ehtiyacını doyuzdurmaqdır. Bu halda insana daha az miqdarda yeməklə kifayətlənə bilər. Tez-tez və az-az yemək də iştahın nəzarətdən çıxmasını önəmləndirən ən asan yoldur. Və sonuncu şərt bol su içməkdir. Bu, insanın özünü tox hiss etməsinə səbəb olur.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 4.750